

Diligentiores ita curam, quam soler adhiberi, & yuos omnes primitur, & publice ciuitates decet. Quoties ita Socrates audito te dicentem mirum in modu delector a claudio, idem facio, cum ea quae sequuntur ausfeld. Addit enim eos qui quis corpus quidem exercet, animi vero negligunt, & natura subiectum est eis, spernere vero quod imperat. Item uniuersum vnum eius ei qui vni necit, relinque. Illi vero qui oculis, auribus, tuto corpore necit, ut praetire necep videre, neq; audire, neq; alter vi corpore quaymi. Tertius & in artibus. Quicunque enim lyra propria vt necit, patet ipse est, quod neque alterius lyra sciebit; & qui aliena necit vt, necit & sua. Eademque est de ceteris instrumentis & possessionibus suis. Atque hoc tandem praeclaris tibi sermo procedit, ut inferas, qui necit anima vita, praetere huc ut dictum agat anima, neq; vivat, quam ut vivat, & si iurius in agendo plet sit. Quem si qua necessitas cogit, inquit, inclusu huic eleve, ferius via ducat quam liber. Liceret quo tanquam nauis, ita cogitationis gubernacula comittere inter ciuitatem, qui gubernatoria humanae vita adeptus sit disciplina, quoniam lepe tu Socrates Politican vocas, candemque iudicari & iustitiam. His ergo sermonibus aliisque eiusmodi multis etiam praeclaris, virtutem asserentibus posse doceri, cuiusq; ipsius in primis fulciper curam subuentibus, nonqua fermè aduersatus sum, neq; ut arbitror in posteru aduersabor. Peruenies enim ipsos existimo, plurimumq; ad exhortationem valere, & ad homines quasi dormientes excitando cōducere. Adhibui itaque mentem, ut qui essem reliqua auditurus percontatus sum non te primum, sed Socrates, sed aequales tuos, vel contubernalies, vel socios, vel quomodo cumq; alter affectos tibi oportet dicere, horum, inquam, quoniam ex ante aliis, qui primi apud te habentur interrogari, quis post hac sermo potissimum sequeretur, ac more tuo, quod ammodo ita praefatus questione exposuit. O vin optimi, quo pacto, inquam, Socratiscas ad virtutem hortationes accipere deinde debemus! An quasi solum hoc extiter, prodire vero ad opus remq; perficeri minime? At qui nostrum & hoc per omni vitam erit officium, eos qui nondū fatis incitati sunt, prouocare, atq; ita semper in uicem exhortari? An potius & Socratem, & nos ipsos, cum non negemus hoc ipsum agendum esse, si inquirere decet, quid prothac: unde iustitia studiū incipiemus? Si quis nosad curandum corpus horras, tanquam pueros qui nequamquā aduersatur curā eius gyniasfieratq; medicinam esse, obiungit quidē de tricoto, & hordeo, & virtibus temper cogite, mis, dēq; omnipibus, quia corporis gratia querimus, arte vero & industria, quia bonus corporis habitus fiat, nullam inquiramus, cum tamen sit aliqua: forte illū rogaremus quae artes circa cultu corporis esse dicat, atq; ille, ut arbitror, respondeat medicinaq; gymnasficia: Eodem pacto nunc quam artem circa anima virtutē verari celescant, respondeat quisquis peritisissimus horum bīlū videtur. Responde tergo ad huc, arte hanc quam ex Socrate audiuit, nullā aliam, nisi iustitia esse sciens. Tunc ego, non solum, inquam, mihi nomine adducas, sed viterius si exposas. Medicina porro artis quodā dicitur, ab hac duo sunt: nam & medicis ex medicis effectuunt, & sanitas reparatur. Alterum horū hanc amplius artis aliquā est: artis autē docēs perceptiāq; opus, quam dicimus sanitatem. Ab architectura similiter duō sicut, adiūciū videlect & architectura, illud quidem opus, hec

autem doctrina. Iustitiae quinetiam esto iustus alio facere, quemadmodum superiores singulos artifices: sed opus alcuum, quod nobis vir iustus efficeretur, quid esse dicimus? declara. Respondit aliis quidem, ut arbitror, conseruans alius, decens alius, cōducibilis alius, utile. At ego respondens obiecta in finibus artibus eadem hinc nomina esse, recte facere, utilia, conducibilia, & alia huius generis. Illud vero artis cuiusque propriū dico, ad quod hinc respiciunt. Quemadmodum in arte fabri, hinc quod bene, pulchre, decet est, se habere dictum, illius rendit, ex tunc linea materia aperte supelle dicta sunt, quae quidem aut minus sunt, sed artis opus. Dicatur similiter, & iustitia ipsius opus. Hic quidam ex tuis familiariis Socrates respondit, & bellissime quidem locu[m] viuis est. Opus iustitiae propriū inquit, quod nullus alterius facultatis, etiamciam in ciuitatibus parere. Ille iustus interrogatus, amicitiam esse bonum quoddam afferuit, malum et non unquam. Cum vero interrogaretur de puerorum brutorumque benuoletis, quas amicitias communiter appellamus, amicitias esse eas negavit, quippe cui sapientibus obstant, quam profint: dixitque illes solum amicitias nuncupari: verum autem iustitiae esse procul dubio cōfessionē. Cum autem quereretur, virtutem afflensionem illam vocare opinionis, ac scientie concursum: opinionē quidem cōtempit, quia cōcurris opinionē multi inter homines ac noxijs sunt: amicitiam verò bonū omnino opusquādū esse conceperat. Quare id dixit esse cōfessionē & sc̄iētiam, non opinionē. Cum vero huic loquendo delati essent, ambigui auditores aduersus illū proutios in clamorant, quod eodē ferme revolueretur: quoniam & medicina sit cōfessionē quādū, & artes reliquæ, & cura quid versantur declara reante. At verū tanta huc quā dicas, iustitia, vel confitio, quō tendit ignorat, quōdve opus sit, latet. Eadem ab te tandem quāsiū Socrates. Tu vero statim iustitiae opus esse dixisti, prodeinde amicos, inimicos lēdere. Deinde vero viuis tibi est vir iustus unquam lēdere querū, sed prodesse in omnibus vniuersi. Hic non semel tantum, sī Socrates, aut bis tēta fuit: sed cum diu duplex vos fugiutus fuerim, deniq[ue] defessus sum, existimās te ad inflammādos homines, vt studium virtutis capessant, ceteris esse aptiorem. E duobus vero alterutru necesse est, aut enim catenam tantum vales, ultra verò nihil, quod quidē in quibus aite contingere potest: ceu in arte gubernatoria fisci potest, vt qui gubernare neferit, excoquatur aliquas ciuitatis laudes, quibus ad cā homines prouocet, quasi dignissima sit, & in exercitu artibus codē modo. Idē forratis tibi quis tibi, buet, quis si mīlo magis iustitiam ipsam cognoscas, eti p̄clarē eam laudas. Ego autē nō sic existimo. E duobus enim alterū, inquam: aut necesse te caribitor, aut nelle mecum comunicare. Quanobrad ad Thrasybū, vt opinor, me cōferam, & aliō quoquā potest, speraverā q̄d: à dubitationib[us] libera-
ti. Neq[ue] vero alio me cōferre, si velles ipse exhortationib[us] istis quandoq[ue] facere finē. Porū quemadmodum si me tam satis ad curā corporis, quāx gyn-
nasticę etiā incitatas, post exhortationē huiusmodi
aperies mīhi qualis mei corporis efficit affectio, &
quali curatione indigerit: ita in presentia facite,
pone Clitophonē tibi concedere dulcilem effe, vt in
aliis rebus quis studium ponat, animam verū cuius
gratia in exercitu laboraret, negligat, et alia qua-
que potest hanc sequitur & dicta modo sunt, tūtissi-

me puta. Obscoeto te Socrates ne aliter facias, ne quemadmodum nunc, ita & posthac coram Lygia
exerceris quod hominibus, partim quidem laudare te,
partim vero vituperare necesse sit. Eni namque qui
nondū ad virtutem sit prouocatus, conserne repli-
cum est alienum. Perfulvo autem contra, impedimē-
to esse te propemodum, quo minus ad virtutis finē
peruenis, beatus efficiatur.

CÆTERA DESVNT.

CRATYLVS PLATO-
NIS, VEL DE RECTA
NOMINVM RA-
TIONE:

MARSILII FICINI
ARGYMENTYN.

Apiencia Platonicam semper quidem suscipit excelsa, nec unquam humilitate deficit: quamquam reverentia scientia nominum non est humilis, immo exaltata, praecipue diuinae. Hanc sapientiam literari tantum faciunt, ut eam non modo scientes omniae, veracimantur legi scripta et praelestionis, affirmantes ipsam a deo, patriciarib[us] & Moyis iustificab[us]; Namque in quaenam, eam non inferius, sed in lumen meumbeis inscriptos. Meatus in quaenam, succedentiam prophetariorum, deinceps diuinorum nominum sapientiam in mentis coram qui succedentem longa quadam serie propagantur. Horum ergo virtutem nominum maiorum et suorum operum mirabiliter facilius. Præterea nomina ex his nominibus scriptis suis inferioris, sed plenaria vel parva, vel incolatior a quis si quis cognoscet, & colligit, per se perficit eadem mente proportionata, que cum sunt tributa, pronunciat, mirabiliter efficiens prefationem in prima. De nomine, quod cum quantum dantaxat, & his quidem vocalibus litteris mirabiliter compunatur, nimis autem in uno nilo dignitatem inspirat, rellè pronuntiari potest, sed a fateri coguntur Iesum, quem ipsa Nazarenum vocant, sive dinum, Quicquid enim nominis huius teatramat intelligentia vera, & pronunciatione perficiens facilem facit. Veritas de his in libro Dreygo, non a nobis, sed a fateri dictum. Originis et quoque cum diuinis nominibus oratio nimis virtutem mirificans considerat, in libris contra Celsum, inquit, in quibusdam scilicet nominibus mirandam latere virtutem, id est, h[ab]c ipsa nos Hebrei lingua in alia transfrendit, sed in his ipsiis characteribus congerendam. Forte enim quenadmodum in corpore certa ratione copositum, vel permanet, vel alter compitum, vel permittente non permanet; sic videlicet quendam partem diuinis nominibus certo diuinis modo compositam, neque virtutem. Et quicmadmodum ab initio Mercurii Trifigilias, ac duis polis, Martis & Lambicetus, stellis quibusdam ordine certo compositis demones quodammodo do inclauduntur, & virtus autem ad eisdem quendam similitudinem temperatis diuinis quedam docebitur, sicut et quidem prouideat Deo, ut quoties res ipsa populat, rite possest diuinum exultum innocare. Quod quidem ab ipso Phaedro atque Pythagoras obseruantur, summa frustis trahunt, quos sunt diuinis quibusdam dantaxat vel temerari animi scilicet corporis morbos mitigare curantur. Quaenamque in comprehendit habentem totum Zoroastri sapientiam confitit, quam Plato in Alchibiade diuinam appellat, & in Charnide mborum animi & corporis curatricem. Mittit quod omnes gentes atque leges & principium Dei nomen quatuor salvi pronuntiantur litteris. De his ergo quatuor

Dei nomen quatuor solum pronuntiant literis. De hoc enim latius tradidit nobis commentator in Philib. quod probatur non patuisse in hoc uno genere omnes nisi diuinus concense. Hinc Aegypti quem nos dene, Theut nominat. Persae, Syres, Magi, Drisi unde Orontes; Hebrew illud quatuor voculum ineffabile nomen vicepsque posuit exprimit per Adonai, Graeci, Theos; Arabes, Alah; Mahomed, Abdi; nos acceptimus ab angelo Iesuam. Sed cur voluit dein quatuor vobisque litteris invocari? Porficiunt quod est ipse per quartu gradus cuncta disponit scilicet essentia, esse, virtute, actione componentem, item cœlestia tricūpliciter atibus signorum quatuor, ignea, aerea, aqua, terra, & que sub eis sunt quatuor similes elementis.

Protagoras patet qualia enim videtur que sunt, talia esse, deinde ut res vel illius efficiuntur habeant proprias, sed humana opinio omnium sit mensura. Socrates contra Protagoram infert, alias quod dignioris esse optionis, faciliter prudenter, aliis vero pessimis, scilicet a prudentia remoto. Quod si patet Protagoras vicius, de illa fuit quod quilibet opinatur, sed nullum certe est inter prudentem imprudentem, diversum. Sed Protagoras fabritissimum in libro de scietia conatur potest tam et bic breueri conatur, et scilicet Heterogenes opinio de nominibus illius quodammodo similis refutari posset. Profecto iste Heterogenes bandognacca Protagora de rebus diversis credet; sed dum non minima vera ex homini arbitrio habere satetur, etiam in numero et in hinc demissis, dicitur omnis omnibus similitudo. Super additum, qui ex hoc in certis probatur, quod non aliud quidem boni efficiat, alio vero malum, si quod enim ad eum virtus et vice. Tu vero inter haec nota tristitia Platonis noluntur, etiam viri viri viva in ipsa prudentia, totum rite in imprudentia coluntur. Postquam conatus est Protagoras et Eudoxius sententia, concluduntur ipsi non pro opinione infrafera, sed ipsa natura sua in ipsa ordine et iusta, aut tales existere. Quod si natura vel se habeat efficiente, naturales quoque sunt actiones atque passiones, ita quod si dividere vel combinare cum quamvis faciemus, non tanto pro arbitrio nostro quod namra rei id faciemus, et si modo et instrumento quo datus possit optime, si uideamus, similiter combinari. At dicere et nominare a quo quae sit evidenter, deinde proprius debet habere natura, et non ita placet nobis, sed vel rei modus exigit nominemus. Et enim nomine instrumentum quoddam, quo e nominatur ab aliis differimus atque diuidimus. Eiusmodi vero instrumentum ut patet in certis, ad proprium id officium non caju, ne libidine sed arte modicari debet, et ut sit forma disposita per ipsam artis ideam, quod velut ad suum ad differentiam aperte dividendum, et videatur instrumentum vero huiusmodi ad eum in ad res discernendas, ut ad docendos, ut res aco nodis, non casuibus est fabricanda, sed artificia cuiuslibet inueniuntur conditoris, quod omnius est ratiocinatio, et ratione nomina fabricata, quae artifex ratiore nominis exigit, et ipsa infinita. Tunc vero efficiuntur velluti distellentes. At ille qui fabricat, ad ipsam rei idem conceptum, in qua uera consitit ratio nominis, copiam nomen, certa quadam figurae praeedit. Atque huc ipsa idealis ratio significativa praeedit. Tunc vero efficiuntur velluti distellentes. Literarum enim, manier, et item circa terram in quaquaque literarum materia facti, et quasque gentes, modo quod res ipsa sit docet ex decreto. Codicis nominis si modo vel terra futura sit, et quod ponenda, constituta debet a figurae nominum codicis, at quod quidem dialecticu admoneat, ut ea forma confundat res quae non proprieates pro viribus inveniuntur, et explicantur. Post haec diligenter inquirent a quibus dicta sunt nominis velli, et quod est proprium ea, ut sit ratione, sibi pertinet, traducit, nos potius ad poetam non quod sit datus, sed natus, qui quia vera res nominis dicitur acceptum, apud quod res sunt nominis. Inter haec ostendit Horace poëtum allegoricam esse, etiam ubi historian rarer videtur, quemadmodum in nominibus aliquo legoerit huius apparet. Referat autem multa apud Homericum hebreorum nomina certa allegoriae ratione composta, deinde ad decimam auctoritatem, quorum rationes ab augustinis theologi accepit. Prima quidem nominis positione. Caelius significat animalis sensu felis, et Saturnus, Caelius significat animalis sensu serpens. Secunda vero positione Caelius significat deum, Saturnus angelicum mentem, Iupiter mundi animaque celestem. Tertia Caelius de ipsius significat facultatem. Saturnus enim intelligentiam, Iupiter beneficium voluntatem omnibus prouidentem. Quarta, Caelius in quodlibet nomine auctoritate super ea designata, Saturnus respectum ad metempsycos, Iupiter profectum in fortioribus praesidentem. Protagoras cogit, si singulis hanc theologie interpretari volero, atque quidam latius in libro De amore, et Theologica tractatius. Quoniam vero de diuisi traflare non est etiusque semper dicat se habili fore, convenienter Socrates vbi de diuisi agit, dicit eam sapientiam super uera necisit, illiusque significans inspiratione operi esse ad uera diuinorum percepitionem. Quod et in Timo, Comoniusque et Phedro confirmat, probat id est in epistles. Quod autem diuinorum contemplationem ab Euthyphoro acceptile, sic dicit, ironicum est, deridetur quod illus et simili sunt diuisi uirtus professores ambo. Quod si et non immixta, ut illa se finge enduceat, auctoritas fore paulo post dimittenda, admonens confidantem non esse doctrinas ambo, ut et per se, et per alterum ratione vbi indicat de diuisi et diuisis etiam

Cratylus, vel, de Recta nom. rat.

mentem Plotini. Deum ad seipsum omnia potestissime simul & suauissime raspe, sive videlicet amore boni, quod est ab ratione. Quod etiam Plotonius confirmat Biblio. Deus a principio ad finem omnia poterit attinere, suauiterque disponit. Id vero totū ex quanto Legum acceptum est illud est. Ad hunc deum. De Thebō autem qui apud Orpheum laetitia rituale fuisse, multa atque preclarata sunt in Grigiope. Apollinis hymno in festo De rebus. & in oratione Plotonii Iulianae. In opificio nolle de humore. Hoc vero brevi expositum nonne Apollo. Qued triplice significatio folem, diuinum, amorem & clementem. In prima quidam, humores est superioris intellectus. In secundo intellectus laetitia super visum, in tertio visibile humores. Secundus appellatur a Plotonius primi filii. Tertius image dictior virtutis quo Sed, ut sonum etiā dicat. Apollo significat primo diuina angelicę, quae subtilitas simplicitas secunda dicitur per quam Deus & angelus lauant animas, ab inferioribusque purgant afflictiones. Tertia beneficia quo datur solvant, melioribusque coniungunt. Quarto virtutē ut sita in dexteris sagittaria, quae per omnem procul sa manera induetur, & acutissimis ictibus efficit. Quinto efficacissima omnia tēperant, mētisq[ue] modus conseruare. In his apparat. Mētis yaticinum, ubi simplex dictur, & purgando latas atq[ue] soluent, libidē appetit & medicina, item & loquitur canendumque peritia, vbi vires suas potest exiret per omnia, & suuster eiusdē candia contigerat inuisus, & ad seipsum fleuerit & compreendo. Sicutis quisq[ue] dicit, apud afflictas videtur infelix & ad sollem terrorem atq[ue] calorem. Inter huc Socrates ait se in respondis deorum nominibus vocari, videlicet cognoscere se diuinā subtilitatem his nominibus non attinere, sed vel afflictiōnē narrare, vel affectiōnē nostris circa eis pro virtute explicare, sed & deos intercali vocari ac ludere: locutus quidam nos circa diuinam, iocantur & circa diuinorum agmina rident, neque hinc illa sita qua sit minima fuit, & illi h[ab]et nullo labore, sed inseparabilis facilitate gubernant. Sitio in praesenti. Plotonius illud, Homo in omnibus est ludus, deo in enim vbi res exigit exponeantur. Post hoc tunc ita apparet religiosus homo dicti se ferre de usi videretur dispartire. Nō est & in ipso disputatione initio timida, nec est de loco queritur sine deo, in media disputatione rufius ne temere metiamur immixtus: Circa fine rufus, ne videretur sermo de nominibus predicamus, quā continebitur vobis as nobis affectus. Mox a nobis Tertius vni versari cetera sermoni, ut intelligat vobis ad Saturnum potius intelligat per tinere. Itē quod addit, Tertius Mercurius filius esse informe, videlicet ob genitus fermōne, reufulsere atq[ue] fulgurare vbi Tertius habeo me pinguis, sermo deus vni versari: vnde vero et brachia, saltem & hoc admotus verecundus fusa loquendis est falsa homo, verecundus. Prout vobis deviciat antiquorum mulier, quod duni p[ro] paternis vertigine, pau[er]at omnium veritatis, amorem ne per natura praeferim te[mp]orali, metuam omnium ater. Itē vbi dictum temperante esse falso coleretur q[uod] prudenter, offensit a nimis corporis perturbationis ebria toto reufo ipsa prae- seitum incorporalitate percipere veritatem. Mox vobis non interpretari, officit tria ad ipsam vobis perire: scilicet ut admirandū sit, tu amanda, ut iuste. Admirandū est quod nos exercit, dixerit ab aliis, sed se concertit. Amanda, cum accedimus ad ipsam atq[ue] heremus: Suave, cum co implement. Puto post expōndes sufficiens, no[n] docet diuinum in diuinis omnibus penetrare. Quod & cecimis Orpheus. Deinde significat insinuare, sicut esse auidi procul absur, atque vicissim absque que adjut, quod nibi alius est quam fusa dicere. Similitudines que contententes possumus nos rite exprimentes per nosnam litterarumque nosnam quedam naturam allionemque rei est per ipsam, atque contra in cogitare nominare. Post h[ab]et hoc de numeris & qualitatibus mentis ratione factis, dictis in ordine numerorum semper variante vel addita vel subtractuaria speciem permutatis, quod in qualitate non recipiat, id autē bac ratione arbitrio exercita, quia tota numeris in unitate eiusq[ue] replicatione consistit. In qualitate vero & cetero prater & mutato eiusq[ue] replicatione, alias quodcum sit natura, merito vobis addita debet vel traxi, aut estia plavior, qualitatis species non mutatur. Similiter in imaginis, catenus emulago est, quatenus representat, & potest aut magis naturae esse ferre. Idem siem nominibus accedit. Nam quod natu[re] in ipsa in imagine, Preterea cum nomina sunt sita ipsa re ferre, & ipsa similitudine quadam res, quam hominem concurrit, revere. Rursum cum nomen confit ex literis, ut ipso re potest exprimeris, nos ex syllabis litteris que proprii s[unt] ipsi expressimur. Et quoniam operis est in illis iuxta syllabas, nonnegligi res singulis prorsus accommodare: mox etiam fieri negat in numeris, idcirco miscenda est, confundente natura, & quatenus fieri potest, natura rerum autoritatem habeat nominis. Et vobis vel modo modo, & vel difficultate per naturam proprieatis id est potest, has per conjecturam contentiones, humanae, animalia, plantae, solis, fiume naturam coniunctam. Animaduictu poētis & maxim diligentiam principis adhibendit, in citoq[ue] sententias dividit, multo dignitatis. Prosternit fallaciam quadrat ad scientiam trevis, quisq[ue] vi monet Cratylus, pernomina ad praeditamenta rerum proprietates accipiuntur, quandoquidam aut non nominata nomina quales ipsa etiā sunt, iniquit, sed quales ipsi pertinent, qui decipi ponit. Adeo quod nomina eadem aliis potest, sicut interpretari, & ad opposita significanda propter probabilitatem & traducere. Profecto multa aut nomina ita posita quae res sunt, multa quoq[ue] ita quicunque manent. Et quod si fallaciam per nomina res indicare. Ponit hoc confundere: primus qui res non nominat, cognoscere prius eas quam nominare. Itē prīcipia operis, quae affecta diuinam quandam virtutem ad initio habent, multo iniquit, & videretur: nomina decipi. Quod ita est in Tertio, & Politico dicuntur, & confunduntur. Fieri quoniam est potest, ut humana gena, & sed ab initio mandi, vel post illas gentes illatione altera quoniam diuinis si effectuuntur. Quod autem Socrates dicit circa ideas se formari, declarat tuus, hoc ipso Socratis & vulgo, & a comitio sibi videret, tuus idem cogitationem per separationem mentis baderi solum, vaticinio accidit. Morb probat ideas esse, quae super imperfectas formas portant esse perfectas. Item immutabiles esse, si ejus speciales rerum rationes atque definitio[n]es, per eodem modo se habeant. Addit[us] istis, ut rebū omnis a ratione, cuiusq[ue] res in terra est hoc aliquod, aut tale auctoritate, quod neq[ue] cognoscatur, enim quidam deceptio sit in dicantem, necessario metentem. Subdit neq[ue] pri cognitione, quod si videlicet speciales cognitiones idem, quae semper videntur modo se habeat. Concludit tunc rem tantum non a nominibus, sed ab ideis esse quaredam, quoniam non nisi nobis prima videntur, rāque est non nomen rerum. Denique iuuenit sibi nomen, ne de ratiōne granibus facile sensim erit, immo dicta diu, expeditum, quae at etiam matuorem atque iuvenient, &

HERMOGENES, CRA
TYLVS, SO-
CRATES

gula pro meritis et natura, et vel voluntatis diffinitionem. Ad-
dere ratione boni ad naturam quandam pertinere se ferre per om-
nia diffinitionem. Ratione vero pidebit ad sapientiam ordinatam
manant ad ipsa, & ad se reliqua provocante. Denique rursum amo-
ris ad infinitum quædam sp̄ illæ ad oculare per oculos penetrante.
Post hinc multa de nominis affectis, que per superiora fatis in-
tiligantur. Tunc opinione de nominis origine triplices, vel quod ad
duas quæda accepta p̄serint, vel quod à barbaris, vel quod à
longitude temporis ad primas originem pertinet, ut prima no-
mum positione minime disceatur. Maxime deridet illos qui se-
quentiam scientiam proprieitat, cum antecedente nejstant. Tu-
vero in sequentibus autem in animaducentia sententias. Grauius
man omnia deceptione efficit, quia homo seipsum p̄ficit.
Ex eadem deceptor abest nunquam. Quoniam vero Cratylus
ad fædum Ilyium denunciatus est, quæ patet nullo dicere tamen
quia quisquis dicit, quod ei dicit, quis dicit, et verius, Secundas
id hoc pacto redargunt. Sed specimen aulest atque quadam que

etiam si omnes homines ita vocarint. Dūmē, obsecro, ut sc̄ientiā milii quindam dicat apertis, nihil profus declarat, sed me ludens, simulacra sēcē, aliquid veritate animo, qualis nōnihil hae de re intelligat, quod si vellet exprimere, cogere me idipsum fateri, eadēmque dicere quae ipse dicit. Quamobrem libenter ex te audiē, figura ratione Cratyle vaticinari potes concire, libuentissimum sententiam tuam de nominum redūtudine, si quidē tibi placet, audiē, soc. O Hipponici fili Hermogenes, veteri proqueritur feritur, Plurib[us] esse cogniti difficultia. Atqui illa nonnūl[us] notitia haur parvus est. Equidē si ex Prodico illā quinq[ue]ginta drachmarum demonstrationem tam olim audīsem, in cuius traditione etiam hæc erat, ut p[ro]fetat[ur], nihil prohiberet quin tu statim veritatem de nominū redūtione intelligeres; etiam portu nonnūl[us] audīs, sed illā drachme vixit duxata. Quare quid in his verum sit, nescio, inuestigare autem tecum sumūl & cum Cratyle paratus sum. Quid autem dicit tibi nō s[ic] reuera nomē Hermogenes, quod à lucro dicitur, mordetē puto, quas pecuniarum auidus sis, & impo[ne]s voti. Verū, ut modo dicebā, difficultia hæc cognita fuit. Oportet autem rationes veriū, in medium adcedendo perquirere, utrum ita sit, ut deis ipse, an potius, ut Cratylus ait, HER. Enimvero, o Socrates, licet frequētū cum hoc ceterisq[ue] permulatis iam disputauerit, nondum tamen perlaedari milii potest aliam esse nominis redūtudinem, quam conventionē ipsam consenserit. Mili quidem videtur quodēus nomen quis cuiq[ue] imponit, id est rectum ē si rufus commutat, aliquidq[ue] imponit, nihil omnis quā primū, quod illi succedit nōmē, rectū & alterū, quemadmodū seruis nomina comitariā foliemusnullū quippe etiā natura nōmē infusa, sed legē & visu illorum qui sic vocare conuaserūt. Quod quidē si alterē se habet, paratus sum non à Cratyle tantum, verum etiam a quouis alio disserere atque audire, soc. Forte aliquid dicas Hermogenes. Consideremus itaq[ue], quodcumq[ue] imponit quis cuiq[ue] nomen vocācē, id illi nōmē est alteris? HER. Mihi si haec videtur, soc. Et si priuatū vocet, siue ciuitate HER. Altero, soc. Quid vero si p[ro]fiterit aliquid vocem, veluti si quem nūne hominem vocamus, ego equum nōmēnam, quāmē equum, hominem publicē quidem erit eidem homo nōmen, priuatū equus, & priuatū rufus homo, publicē équis. Ita loquens HER. Ista videtur, soc. Die iteram num aliquid nuncupes vera loqui, aliquid loqui falsa? HER. Equidē, soc. Nōn illa quidem vera erit oratio, hæc autem oratio falsa? HER. Ita profus, s[ic] illa. Verò oratio qua existēta dicit, ut existunt, vera est, que ut non existunt, falsa? HER. Certe s[ic] est. Autem hoc, oratio, ea quā sunt, & quā non sunt, dicit? HER. Idipsum, soc. Oratio qua vera est, utrum tota quidē est vera, partes non vere? HER. Imo & partes vere, soc. Vtrum partes magnæ vere, exigua verò particulae falso, aut vere sunt omnes? HER. Omnes arbitror, soc. Habet orationis partem aliquam minorem nominē? HER. Ne quaquam, hec enim pars minima, soc. Et nōmēn quādem hoc pars orationis vera, her. Procul dubio, soc. Pars vera quie, vt at ipse, HER. Verā, s[ic] est. Et falsa orationis pars nōnē falsa? HER. Aio, soc. Liceat ergo nomen verū, & nōmē falsū dicere, si quidē & orationē HER. Quid prohibet? o.c. Quod quisq[ue] cuiq[ue] nōmē est, at, id & cuiq[ue] nōmē est, HER. Idipsum, soc. An erā quicquid, qui nōmēa cuique tribuit, totidem erunt, ac etiam quocundamque tribuit? HER. Haud equidē habeo Socrates, aliquam præter hanc nōmēm redūtūdinem, ut videlicet licet mili quidē alio rem vocare quod ipse impoſiū nomine, autē autē aliud quod tu imposuisti. Ita equidē in ciuitatibus video eorumdenim propria quedam haberi nōmēa, & Græcias ad alios Græcos, & Græcis ad barbaros, s[ic] o.c. Animaduertamus Hermogenes, utrum res ipse ita se habere tibi videantur, ut propriā rerū apud vnumquāque effientia sit, quē admodum Protagoras tradidit, rerū omnium di-
cens hominē ē menſura, ita ut qualia mili quāp[er] videantur, talia & mili sine: item qualia tibi, & tibi talia. An potius quedam esse putes, quē effientia sue quandam habeant firmitatem. HER. Quandoque, o Socrates, dubitans ad hæc deducit sum, quā tradit Protagoras. Ita tenet ēp[istola] e[st] h[ab]it[us] fati mili perfa-
deo, s[ic] o.c. Nūquid & ad hoc aliquidq[ue] es deductus, ut tibi nequaquam videtur aliquem ēē hominem omnino malum? HER. Non potius, immo expen-
mero ita sum affectus, ut existimare homines nonnulli omnino malos ēē, & quidē plurimos, soc. Profus autem boni nulli adhuc videtur sibi sum? HER. Admodum pauci, s[ic] o.c. Vī ergo sum aliquid? HER. Aliqui, s[ic] o.c. Quā ratione hoc iudicas? h[ab]e[n]t alios quidē omnino bonos ēē, omnino prudentes; alios vero profus praus, imprudentes omnino? HER. Mili fācēta videtur, s[ic] o.c. Si Protagoras vera dixit, q[ui]lq[ue] ipsa veritas, ut qualia cuiq[ue] cuiq[ue] videtur, talia sint, fieriē potest utrū hominēm prudentes sint, imprudentes alij? HER. Nequaquam, s[ic] o.c. Atqui h[ab]et, ut arbitror, ubi omniū videtur, cum videlicet prudentia quādē & imprudentia sit, Protagoram haud omnino vera loqui posse. Neq[ue] enim alter altero reuera prudenter erit, si quē cuiq[ue] videtur cuiq[ue] vera erit. HER. Ista est, s[ic] o.c. Atq[ue] Euthyde-
mo aſſentis, ut arbitror, dicēt omnia omnib[us] ēē ſimiliter ac ſemper. Neq[ue] enim alij boni, alij mali eſt, ſi ſemper & x[er]e omnibus & virtutis inefſor & prauitas HER. Vero loqueris, soc. Ergo si neque omnia omnibus inſunt ſemper atq[ue] ſimiliter, neq[ue] cuiq[ue] propriū vnuquodq[ue], cōſtat res ipsa ēē quē effientia quandam firmā in ſe habet, neq[ue] quā ad nos, neq[ue] ad nobis per imaginationē ſuſum deorūq[ue] diſtricta, ſed ſecundū ſciplia quo ad ipsarū effientia, ut natura inſtitute ſunt, permanentes, HER. Idem mili quoq[ue] videtur, o Socrates. s[ic] o.c. Vtrum res p[ro]prieſtate natura conſitunt, actions autem illarū non ira, ſed aliter? an & actions ipſe ſimiliter quādū rerū ſpecies ſunt? HER. Etipsi ſecundū naturam ſuam, non ſecundū opinionem noſtrā ſunt. Quemadmodum fiſos rem quāmp[er] diuidere ſtatūmus, verū ſi diuidenda res quēque elyt, ut noſ ſolum, & quō volupſus an potius ſi vnuquodque diuidamus ſecundū naturam ſuam diuidere & diuſio oportet, itēmque eo quā ſecundū naturām diuſio fieri debet, diuidemus utique rectē, & aliqd proficiemus, ac rēdē istud agemus! Sinatur em præter naturam, aberribimus, nihilque proficiemus? HER. Mihi quidem ita videtur, s[ic] o.c. Atque etiam ſi comburere aliqd aggrediamur, non ſecundū omnēm opinionēm cōbūtere oportet, ſed ſecundū opinionēm reſtam, h[ab]e autem eſt qua ratione naturaliter quodque comburi debet atque comburere, & quo debet, HER. Vera h[ab]e ſunt.

Oratio-
nis pars
minima
est no-
men.

Cratylus, vel, de recta nom. rat.

soc. Nōnne eadem de ceteris ratioⁿ? HER. Eadem.
soc. An non & dicere vna quaedam operationum est? HER. Est planc. s o c. Vtrum recte dicit, qui ut
sibi dictum videtur, ita dictum potius ut ita
dict. vt ipsa natura diceret dicimus requiri? & si
quod natura exigit, eo & dicat, aliquid dicendo proficiet,
in altera, aberabit, nihil efficiet. HER. Ita
equidem ut etiam, existimat. soc. An non dicendis quod
est quod est nomen? & qui nominant, loquuntur
quodammodo? HER. Omnia. s o c. Et nominare
actio quaedam est? quandoquidem & dicere actio
quaedam circates est. HER. Profus. s o c. Actions
autem nobis apparuerunt huius ad nos respicere,
sed propriam quandam sui habere naturam. HER.
Est ita. s o c. Non nominandum itaq; ea ratione qua re-
rum ipsatum natura nominare ac nominati postula-
t, quo postulat, non autem pro nostra voluntate
arbitrio, si itandem est his que dicta sunt. Atque
ita aliquid peragamus, nominabimusq; aliter verò
non aquam. HER. Misi sic videtur. s o c. Quod in-
cidendum est, aliquo incidentum? HER. Aliquo.
s o c. Et quod texendum, aliquo certe texendum,
quodve perforandum, aliquo perforandum. HER.
Planct. s o c. Item quod nominandum, aliquo nomi-
nandum. HER. Sic opteret. s o c. Quid illud, quo aliquid
perforare opteret? HER. Terebrum. s o c. A.
Quid quo texere? HER. Radius pectenque. s o c. R.
Quid quo nominare? HER. Nomen. s o c. Bene lo-
queris, id est quod instrumentum aliquod nomen est.
HER. Est scilicet. Si quererem quod instrumentum est
radius pectenq;, responderes quo teximus? HER.
Non aliud. soc. Texentes verò quid facimus an nō
fibigem & stamna confusa, radio discernimus?
HER. Isthuc ipsum. soc. Idem de terebro ac ceteris
respondebis? HER. Idem. s o c. Potes & circa no-
men similiter declarare, quid facimus dum nomi-
ne ipsi quod instrumentum est, aliquid nominam-
us? HER. Nequeo. soc. Nunquid docemus in-
ceter aliud, ac res ve sunt, discernimus? HER. Nem-
pe, s o c. Nomen itaque rerum substantias docendi
discernendique instrumentum est, si ve pecten &
radius terebrum. HER. Sic est dictum. soc. Radius
pertinet textoriu[m] est instrumentum. HER. Quidam?
s o c. Textor itaque radio ac pecten recte vteret,
recte, inquam, secundum texendi rationem: ille
verò qui doceat, nomine vteret, & recte, recte vide-
llet secundum docendi propriam rationem? HER.
Certe. s o c. Cuius artificis operae bene vteret tex-
tor, quando radio pectenq; vteret? HER. Fabri-
gnarij. s o c. Quisquene lignarius faber, an potius
qui arte habet? HER. Qui habet artem. s o c. Vt
item opere recte perforator vteret, quando ter-
ebro vteret? HER. Et rari fabri. s o c. Num quisque
est faber eriarus? an potius qui habet artem? HER.
Qui artem. s o c. Age ergo, dic cuius opere ipse do-
ctor vtratur, quoties romine virut. HER. Nescio.
soc. A signare & hoc nefas? quis nobis tradit no-
mina quibus vtrium? HER. Ignoro & hoc soci. Nō
ne lexit tibi videret nobis nomina statuisse? HER. Vi-
detur. s o c. Ergo legislatoris vteret opere doctor,
quando nomine ipso vteret. HER. Opino. s o c.
Conditor legis quilibet tibi aqueo videtur, an qui
arte est praeeditus? HER. Procedens. s o c. Quare
non cuiuscunque viri est Hermogenes nomen im-
ponere, vix cuiusdam nominu[m] autoris; hic autem
est ut videtur. Legislator, qui rarior omni atti-
fice inter homines reperitur. HER. Apparet. s o c.

Animaduerte obsecro, quod recipiens legislator, no-
mina rebus imponit, superiorū exemplarū diu-
dica, quod recipies faber radiū pectenq; conficit,
nōnne ad tale aliiquid, quod ad texendum natura sit
aptum? HER. Prost. s o c. In ipso opere radius
hius frāgūt, vtrum alium iterum fabricabit ad tra-
ctū illius imaginem? an potius ad speciem ipsam re-
spicit, ad cuius exemplarū radiū, qui fractus est, fe-
cerat? HER. Ad ipsam, ut arbitror. speciem. s o c.
Nōnne speciem ipsam merito ipsius radiū rationē,
ipsūmque radiū maximē nominabimus? HER. Opin-
or. s o c. Si quando opotet confidēt vesti te-
nū, vel trahit lineā, fīne lance, fīne cuiuslibet al-
terius rei radiū appareat, radios singulos optere
speciem radiū ipsius habere qualis verò cujus natu-
raliter est accommodatisimus, talem ad opus per-
agendum, ut natura postulat, adhibere. HER. Oper-
tare fācē. s o c. Eadem de ceteris instrumentis est ratio.
Nam quod natura cuiusq; congruit, instrumentū
adiuinatim est, atq; id illi attribuendum, ex quo
efficit non qualecumque vulnū que fabricat, sed quale
natura ipsa exigit. Terebrum nanq; cuiq; accōmo-
datum scire oportet in ferro perficere. HER. Paret.
s o c. Radium quinerium singulis competenter
in ligno. HER. Vera haec sunt. s o c. Quippe ipsa ratio
nōne natura alijs radiis telle alteri copit, & in alijs
eodem modo. HER. Sancte. s o c. Optere quoque ut
optime, ut ille legislator nomen natura rebus singu-
lis aptum in vocibus & syllabis exprimat, ad idque
recipiens quod ipsum nomen est, singula nomina
singat, atq; attribuat, & reuerternominum auctor est
futurus. Quod si non istud syllabis quicq; legislator
nōne exprimit, animaduertendum est, quod neque
fabri omnes erarij esse in ferro id faciunt, quoniam
eiūdē gratia idē fabricant instrumentum. Ve-
rum quatenus candē idēm attribuunt, licet in alio
& also ferro, catenus recte se habet in instrumentum,
sive hīc, sive apud Barbaros fabricent. Nōnne HER.
Maximē. s o c. Nōnne eadem modo cenfis, do-
nē legislator qui apud nos est, & qui apud Bar-
baros, nominis speciem cuique competentem tri-
bunt, in quibuslibet syllabis nihil deteriore esse
vnum altero in nominibus impōndēs? HER. Equi-
dem. s o c. Quis cognitoris est, vtrum conueniens
radij species cuiuscumque ligno sit impresa? num fa-
ber qui efficit? an texor vtrius? HER. Probabile
est, & Socrates, magis cum qui est vtrius, cognoscet.
s o c. Quis lyrae fabricatoris operae vtrit? nōnne
ille qui fabricantem instruere potest, & opus re-
tētē an contra factū sit, judicare? HER. Omnia.
soc. Quis ergo? HER. Citharista. s o c. Quis autem
opere strūtoris nāuum? HER. Gubernator. s o c.
Quis item legislatoris operi optimē p̄fidebit, &
expletum diuidabit & apud Græcos & apud Bar-
baros? Nōnne & qui vterit? HER. Iscerte. s o c. An
non est qui interrogare fecit? HER. Ille. s o c. Idem
qui quare respondere? HER. Nempe. s o c. Vtum verò qui
interrogare fecit atq; respōdere, alium vocas quam
dialecticū? HER. Dialecticū profectū. s o c. Fabri
itaq; opus est temone facere gubernatore pre-
cipiente, si bonus futurus est temo. HER. Appare.
s o c. Nonnum quoque autoris opus est, nomen
monete dialecticō viro, si modo recte ponenda sunt diale-
ticū nomina. HER. Vera haec sunt. s o c. Apparet ergo
Hermogenes hanc leue quiddam, vt ipsi cœlos, non
impōnit, sed, neq; id est imperitorum
& quorūmūs hominum opus. Nempe Cratylus
necat.

vera loquitur, cùm nomina dicit natura rebus competere, atq[ue] vnum quemus esse nomen auctore, sed dum luntaxat, q[uod] ad nomen respicit, quod natura eiusc[m]e potest, specie can literis syllabisque inferit. H[ec] Nescio Socrates, quratione his qui dixisti, te regnundum fore, verò non facilest subito tibi persuadere. Videor autem mili b[ea]tific in modu[lo] tibi positi a[n]fensuris ostendere, quam dicas esse natura recta nomen rationis. s.o.c. Equidem, o beatus Hermogenes, adhuc nullam dico, ferme nang[ue] memoria excludit quod dixerat supra, me videbas hoc ignorare, verum nra tecum petqui[re]. Nunc autem mihi & tibi simili inuestigatio bus h[oc] duxit atq[ue] præter superiora competit est, restitudinem aliquam natura nomen habere, nec quemlibet posse nomine rebus accommodate. Nonne? H[ec] Valde. s.o.c. Considerandum restat, si nos desideras, quanam ipius fit nominis rectitudine, id est ratio recta. H[ec] Defidio equidem. s.o.c. An inaduictetur? H[ec] Quia via inuenit ligulam monos & s.o.c. Rectilium est, o amice, consideratio ab his qui sciunt, h[oc] perquirere, oblatis pecunias, & rectius infupet actis: hi verò sophistis sunt, quibus frater tuus Callias multis erogatis pecunias, sapiens easias sic videtur. Poliquum vero in res paternas ius non habes, reliquum est fratrem supplex ore, docet nominum restitudinem, quanam Protagora dicit. H[ec] Quiam absurdula haec fert petitio Socratis, si cum ilam Protagorae veritatem nullo modo recipiam, ea qua ex veritate illa dicuntur, aliquius preterjelatim. s.o.c. At verò tibi h[oc] non placet, ab Homero caristeritque poëtis est descendens. H[ec] Quid de nominibus, & vbi Homerus, o Socrates, tradit? s.o.c. Passim multa, maxima verò & pulcherrima futilia, in quibus distinguunt circa eadem que nomina homines, & que d[icit]i ipsi inducunt. An non censes ipium in his magnificum aliquid, & mirandum de recta ratione nominum tradere? Conflat enim deos non nominibus illis ad restitudinem ipsam vti, quae natura constituit. An non putas? H[ec] Certe equidem se, siqua dij vocant, recte eos admodum nominare. Verum quenā illa sit? An ignoras quod de Troiano flamine, quod singulari certamine cum Vulcano pugnauit, inquit? Quod Xanthum dij vocavit, viari Scamandrum. H[ec] S. o. C. An non censes magnificum quidam cognitus esse hoc, quia ratione rectius sit flumen illud Xanthum, quam Scamandrus nominare? Item si vis amidicere & istud, quod autem eadem dicit Chalcidem quidem à diis, Cymindin verò ab hominibus nominari. Leuem cognitionem hanc putas, ut sciatur quanto rectius sit eadem autem Chalcidem, quam Cymindin nuncupare, vel Baticam atque Myrinen, aliq[ue] per multa, & apud hunc poetam, & apud alios tales? V[er]o illarum rerum inventio acutus ingenii, quam nostrum exigit. Scamandrus autem & Alyana[n] humano ingenio, ut mihi videatur, comprehendendi, & facilè percipi potest (quæ dict[us] Hecatos filii esse non mina) quam restitudinem esse Homerus velit in his nominibus. Seis ea catinaria quibus infinit, que dico? H[ec] Omnis. o. C. Vr[er]um itorum nominum putas Homerum existimare conuenire magis puer, Alyana[n]am, an Scamandriū? H[ec] Ignor. s.o.c. Sic autem considera: si quis te interrogaret, vr[er]um putas sapientiores rectius nominem rebus imponere, an minus sapientes? H[ec] Responde[re]m vriue sapientiores. s.o.c. Vr[er]um mulieres in vrbibus sapientiores esse tibi videntur, an viti quantum ad genus attinet. H[ec] Virt. soc. Nescio quod inquit Homerus, Hecatos filium à Troianis Alyana[n]am à mulieribus Scamandriū nuncupatum: quod inquit vili illum Alyana[n]am vocare conuenirentur. H[ec] Videtur, s.o.c. Nōne Homerus. Troianos viros sapientiores quam mulieres eorum existimat? H[ec] Arbitrio equidem. s.o.c. Alyana[n]am agitur rediūs, quam Scamandriū nominatum esse censur. H[ec] Apparet, s.o.c. An innotueramus, quan[que] ipse denominatio[n]is huius causam after. Solus enim inquit, ciuitatem ipsā rata[re]tus est ampliā moenia. Quapropter decet, vt video, Ciceronius filium nominare *et v[er]a et falsa*, id est, regem vrbis, vrbis, inquam, eius, quam patet ipsius seruauerit, ut inquit Homerus. H[ec] Id mili quoqua videtur. s.o.c. Quid ita tandem etiēm ipse non dum fatis intelligo, o Hermogenes? Tu verò percipis? H[ec] Non per louem s.o.c. Atqui & Hectoris, o boni viri, nomen ipse Homerus impoſuit. H[ec] Quodnam? s.o.c. Mili quidem videatur id nomen Alyana[n]am esse quam proximum ferme enim idem significant, putantes Graeci vtragi h[oc] nomen regia esse. Cuiuscunq[ue] enim quis *et* id est rex extitit, eiusd[em] est & *tertius*, id est, possefor. Constat enim dominari illi possiderique, & habere. An fortè nihil tibi dicere video? iniquæ fallit opinio, qua Homer[us] scientiam circa nonum restitudinem, seu per viciam quædam attingere confidebam? H[ec] Nullo modo, vt arbitror, fortè enim nonihil attingis. s.o.c. Decet, ut mihi viderit leonis filium locum similiter nominare, eum filium equum, haud certe di, sicut tanquam monstrum ex equo natatur, aliud quiddam quām equus: sed cuius generis secundum naturam est, quod nascitur, hoc dico. Si enim bouis secundum naturam filius equum eginit, non vitulus qui nascitur, sed pullus equinus est nuncupādus. Et si equus præter naturam gigantevitulum, non pullus equinus dicitur est hic, sed vitulus. Neque etiam si ex homine alias partes quam humana producitur, quod nascitur homo vocari debet. Idemque est de arboribus, deque ceteris omnibus iudicandum. Probas hec? H[ec] Probo equidem. s.o.c. Obserua me nequid defraudem. Eadem quippe ratione, si quis ex rege nascitur, rex est non mandus: in aliis verò & aliis syllabis idem significari, nihil interret, neque refert, siue addatur litera aliqua, siue etiam subtrahatur, donec essentia rei significative in ipso nomine clucus dominatur. H[ec] Qui isthuc ait? s.o.c. Nihil mirum nouim[us] dico, verum ita, vt in elemis fieri ceris, scis enim quid elementorum nominis dictis, ipsa verò elementa nequam, quatuor duntaxat exceptis, dicimus enim, & *v[er]o* *et* *neq[ue]* & *et* *neq[ue]*. Ceteris autem tam vocalibus, quam non vocalibus, alias adentes literas, vt *Cerat*, nomina constitutimus, atque ita proferimus. Verum quoque elementa ipsius vim eliciunt in sermenis, conuenit nominis illud vocare ipsum quod nobis significet, et in *V[er]o* appareat, vbi additis *et* *neq[ue]* nihil obstat quin integrum nomine natura elementi illius ostenderetur, cu[m] nominum autor voluit, queadeo[re] feit literis nominata dedit. H[ec] Vera mili loqui videris. s.o.c. Nōne cadet de regeratio erit? Erit vtiue ex rege rex, ex bono bonus, ex pulchro pulcher, & in ceteris omnibus, similes ex quolibet genere alterum quiddam tale, nisi monstru fiat, cademque dicenda no-

mina. Variare autem licet per syllabas, ut videantur hominib[us] rudi, quae sunt admodum esse diuersa, quemadmodum pharmaca medicorum coloribus & odoribus variatae p[er]cipiuntur, eadem sunt, nobis diuersa videntur. Medicorum autem vim pharmacorum confidemant, eadem iudicantur, neq[ue] cum additamente perturbant. Similiter fortè quae c[on]sunt in nominibus eruditus, vim illorum considerant, neq[ue] ei[us]m[od]i turbatur diuersum quia litera addita est, vel transmutata, vel dempta, vel in aliis literis ac multis eadem vis non minus reperiuntur. Vt etiam nomina que super diximus, Astyanax & Hector, literas omnino diuersas, praeter, r, solum habent, id tamen significant. Item qui *άρχαιος* est, principes ciuitatis dicunt, quam ratione communione cum duobus superioribus habent. Idem nihilominus significat. Multaque sunt alia, que nihil aliud quam regem significant. Multa praeterea sunt, que exercitus ducere significant, ut *άρχων*, *πρόεδρος*, *πρότατος*. Alii item que medicorum profectorem declarant, ut *άρχαιος*, *προφέτης*. Aliquid permulta repetiri possunt, syllabis & literis discordata, vi autem significatio sensus consonantia. Sicut & ipse putas, an alter? HER. Sic certe. s. o. c. His protecto, que secundum naturam sunt, eadem tribuenda sunt nomina HER. Omnino. s. o. c. Quoties vero prater naturam homines aliqui sunt in quadam specie mortali, velut quam ex bono pioque viro impius generatur, qui genitus est, non genitoris nomine fortior debet, sed cuius in quo ipse est generis, quemadmodum Iup[iter] diximus, si cuius bouis problem generet, non equum si filium, sed bouem denominandum. HER. Sic est o. c. Homini igitur impius ex pio genito, non paten[ti]s, sed generis nomine attribuendum. HER. Vera haec sunt. s. o. c. Neque igitur *λύτρος*, id est Dei amicum, neque *πλεῖστος*, id est Dei memor, vel talem aliquem huiusmodi vocare filium talem debet, sed contraire significantibus nominibus appellare, si modo recte nomina instituta esse debent. HER. Sic proflus agendum, ὁ Socrates. s. o. c. Profectus Oretli nomine recte, ὁ Hermogenes, videtur impositum, sine alijs quos illi nomine dedit. Hoc poeta quidam, ferinarum enim naturam agrestemque & montanam nomine co significans. Et si R. Sic appetet, Socrates. s. o. c. Videat de patri eius secundum naturam nomine esse. HER. Apparet. s. o. c. Apparet utique talis Agamemnon, vt fibi laborandum censeat, tolerandumque, & in iis que debeat, per virtutem perseverantum. Argumentum verò tolerari sue auct[us] Troiam tanto cum exercitu praebuit. Quod igitur iniustibilis perseveratia vir hic fuerit, non significat Agamemnon, quasi *άρχων*, *πρότατος*, *πρόεδρος*. Ferò & Atreus esse nomina. Nec enim Clitipp[us], & crudelitas quath exercut aduersus Thylesthen, omnia h[ab]e[n]t damna & no[n]xa, id est *άρχων* ad virtutem p[ro]ponit. Cognominatio igitur parumper declinat, & clam innuit, ut non quislibet naturā huius viri declareret: his autem qui nominū petiti sunt, Atrei significatio pater. Dicitur enim secundum *άρχων*, *πρότατος*, *πρόεδρος*, quasi indomitus, inexorabilis, noxius contumeliosusque fuit. Videntur & Peloponēs nōmā habet ac tributum. Homini quisque que prop[ri]e fuit videntem, nōmā itudē significat cum h[ab]e[n]t appellatione esse dignū. HER. Cur illi id cōsunt? s. o. c. Quoniam in Myrrtilē exēde, ut fertur, prouidere nihil potuit, neq[ue] enim prospicere quanta toti generi ex hoc calamitas imminet. Que enim ante pedes erant, & ad p[re]f[er]entia tantū repiciebat, hoc autem est prop[ri]e aspiceret: quod & fecit, cum Hippodamea coniugum omnī conātu inre cōsiderat. Vnde Peloponēs nōmā id est, p[ro]p[ter]a, & inquit ad visione p[er]tinet. Tantalo quinetiam nōmen recte & secundum naturā videtur impositum, si vera sunt, que circumferuntur. HER. Quoniam ita? s. o. c. quod viciet adhuc illi aduersa plurima & gravia configerūt, tandem patia eius omnis subserua est. Defuncto præterea faxi eius caput tu[er]at, hoc est voluntario, at id ē ipsiū impedita, inimicū quam colōne & manifeste nomine ipsius similiis est, perinde ac si quis nominare *άρχων* id est, infelicitissimum voluisse, sed paulo locutus obſcurius, pro Talatō Tantalum posuisset. Tale v[er]ū nōmē fortuna eius aduersa ipso rumore gentiū prebuisse videtur. Quinie patri eius cui nōmen est, Ioui, deinde nōmē est indutum, neq[ue] tamē facile cognitū. Et enim velut oratio quād fuit no[n] men, quod vnde bifurcari patientes, partita vna, partim altera parte vniuer. Quidā *έπικα*, quidā *έπιον* vocant. Quae partes in vnam compoñit, naturam Dei ipsius ostendunt, quod maximē debet nōmen efficiere posse. Nulla enim nobis exteris[us] omnibus viventi magis causa est, quam princeps, rexque omnium. Quapropter de- cens nōmen est hic fortis, eo quod Deus sit, per quē vita semper uicet omib[us] inest. Secunda autem in duo est vnu, vt dicebam, nōmen in *έπιον* vide- liceat ac *έπικα*. Hunc Saturni filiu[m] cūn quis audiat, forte innotentem contumeliosūq[ue] putat. Verūm probabile est, magna cuiusdam intelligentia prole loue esse. Quod enim *έπιον* dicitur, non p[er]tinet significatione, sed puritate mēris ipsius, & syncretam integratitatem. Est autem *έπικα* id est, *έπιον* filius, vt fertur. Quippe auct[us] ad supera metrō *έπιον* vocatur, quasi *έπιον τά τέλα*. Vnde affirmatur, ὁ Hermogenes, i) qui de rebus sublimibus agit, puram metem adest, & *έπιον*, iure nōmen impositum. Si autem genealogiam deorum ab Hesiodo traditam mēte teneret, & quos horū progenitores inducit, recordaret, haud quaque esclarēt offēdere tibi recte illis nomina inscripta fuisse, quoad habens sapientie periculum facerem, siquid ipsa proficiat peragac[us], & an deficiat necne, que mibi tam subito (ignoro euidem vnde) nuper illuxit. HER. Profecto mihi vides, ὁ Socrates, instar eorum qui numinē riapiuntur, protinus oracula fundere. s. o. c. Reor euidem, ὁ Hermogenes, hāc in sapientiā ab Euthyphrone Paritioni filio enfans. Illi siquidē adūta matutino affidus, aureq[ue] portexi. Videatur ergo numine affi- tis, non modo aures meas beata sapientia impleuisse, verum etiā animum occupasse. Sic v[er]i agentium arbitror, ut hodie quidem vtamur sapientia, & reliqua quae ad nomina pertinent, indagemus. Cras vero, si in hoc cōfessurimus, expibimus cam, eāque nos abdicabimus, si modō hominem nāsi erimus, siue faceret, seu lophistam harū expiationū peritum. HER. Profecto hāc maxime Socrates: libertinū nāq[ue] quia de nominib[us] restant, audire, s. o. c. Ita proflus agendum. Vnde igitur potissimum exordiens dum iudicatis, postquam formulam quādā p[re]scribitis, vt pernoctemus si etiam nōmina nobis ipa- tellat, non casu quodam fida fuisse verūm rectitudinem aliquam continere? Nomina quidem heu- roīnamque hominū nos fore deciperet: homini namque multa, secundū cognomenta majorū pos- ta sunt, & sepe nequā conueniunt, quemadmo- dū in principio diximus. Multaverò quāf[er] optantes

homines nominata tribunus, & ceteris leu, & curios, & dulcioribus, aliaq[ue] permulta. Talijs, iaque praeintermittenda censio, decens enim conscientiam cumq[ue] maximè reperi- nos, qua in eis semperitis, & naturæ ordine constitutis, eccl[esi]e sunt politia. Nam circa illa in condendis omnibus studiis, maximè decet. Forte vero ploramus nonnulla diuiniore quadam poten- tia, q[ua]d humana sunt instituta. HER. Praecelle mihi loqui videris, o Socrates, s.o.c. Nonne per eum ab ipsi disiungere, rationemq[ue] inuestigare qua tria voca- tione sunt? N[on]e. Ego quidem ita conicio. Vi- dentur utique mihi Grecorum presci deos solos putasse eos, quos etiam his temporibus Barbarorum plurimi arbitrantur, sole, lunam, terram, stellas, celum. Cum ergo haec omnia perpetuo in cœlo esse conspicerent, ab hoc natura, & non, sed nominatio, vi- dentur, deinde & aliis animaduertentes omnes co- dem, anima nuncupantes. Habet quod dico veri- mile aliquid, n[on]ne? HER. Habet certe, s.o.c. Quid polita & inuestigatum? HER. Cofat de demonibus heroiq[ue], & hominibus querendum esse. s.o.c. De demonibus? & certe sic seres habet, o Hermeto- nes, quid igitur sibi vulnus damnonum nomē? animaduerte nouum aliquid dicam? HER. Dic modo. s.o.c. Scisne quos Hesiodus dicitur? esse inquit? HER. Nō. s.o.c. Neque etiam, quod autem genus hominum ait in principio existisse? HER. Hoc quidem nouit. s.o.c. Ait enim quod hoc generi post praesentis vita fiera di mones fandos, terribiles, optimos, ma- lorū expulsores, & custodes hominum. HER. Quid tu? s.o.c. Nempe arbitror vocare illum auctum genus, non ex auro constitutum, sed bonum aureum gen[us], quod inde coniicio. genus nostrum fer- reum esse dicit. HER. Vera nat[ur]a. s.o.c. An non pu- tas si quis nunc ex nostris bonus sit, acri hunc ge- netis ab Hesiodo estimari? HER. Confidentem est. s.o.c. Boni autem suntne aliud quidquam, quām pre- dētes. HER. Prudentes. s.o.c. Ideo, ut arbitror, eos demones pricipu[m] nuncupant, quia sapientes d[omi]no- q[ue] erant. Ex ea nostra dista prisa lingua nomen existit. Quomodo? & is, & ceteri poterit permulti praeclar[us] loquuntur, quicunque aucti videlicet, postquam bonus aliquis vita functus est, maximam di- gemitatem premiumq[ue] fortuit, sitq[ue] demon fecun- dum sapientem cognomentum. Ita & ipse altero d[omi]no- p[ro]pria, id est sapiente omnem esse hominem, quiaq[ue] q[ui] sit bonus, cūque demonium esse, id est felicem, viuentem atq[ue] defunctum, recēdit de monem cupari. s.o.c. Videor mihi, o Socrates, in hoc tecum maximè confidente, p[er]cautem quid significas? s.o.c. Id nequamq[ue] inueni difficultate, paulo enim he- roum nomen ab origine distat, indicans generati- nem illorum. s.o.c. manane. HER. Quaratione illa si: s.o.c. An ignorans semideas heroes esse? HER. Quid tunc? s.o.c. Omnes vtiq[ue] heroes, vel ex amore deorum erga mulieres humanas, vel amore viro- rum erga deas sunt genti. Præterea si hoc secun- dum priscam Atticorum linguam confidere uetus, magis intelliges: repertus enim quid paulisper mu- tam est nomen gratia ex ipso, vnde sunt heroes geniti: quodve aut hinc heroum nomen est ductu, aut ex eo quod sapientes, rhetoresq[ue] fuerint, faciūt videlicet, & ad interrogandum distenduntq[ue] promulgatis, s.o.c. namq[ue] dicitur est. Quare, ut modo dicebamus, Attica voce heroes rhetores quidam, & disputatores, & amator[um] videtur. Vnde rheto- rum lophistriani geni[us] heroicæ prole exiit. Ve-

tam Orphæi se adores nomē hoc ob id potissimum posuisse, quod anima in corpore hoc delictorū det prænas, & hoc circuleplo valloq; claudatur, & velut in carcere quadam, rebus seruitur. Et sic ipsi volūt hoc ita, ut nominatur, anima eis ferendi gratia claustrū, quod debita quej; expendar, ne queliter aliquam adscendunt putant. H. Dehis fatus dicūt, s. Socrates, arbitror. Verum de nominibus aliorum deorum potissimum ista, ut de loue actum est, considerate, secundum quam rectitudinem nominis sunt imposto^s a s. Per louem nos quidem si mentem habemus Hermones, præcipuū reditūdinis modū arbitramur, faceti nihil nos de diis cognoscere, neque de ipsiis iniquā, neq; ipsorum no minibus quibus ipsi vocantur. Constat enim illos quidem versi se nominibus nūcupare. Secundū verē recte denominatioⁿ modū existimō, ut quemadmodum lex in votis statuit precari deos, quomodo docuimus nominari his placet, & ita nos ipsos votemus, tanquam nihil aliud cognoscentes. Rectē nanq; ut mihi videatur, est decreū. Quare, si vis, ad hanc inuestigationem pergamus, priuō quidē diis prefatis, nos nihil de ipsiis consideratores, neq; enim post confidimus, sed de nominibus potius, quod ipsi in opinione circa deos affectū nominata ipsi insisterunt. Hoc enim a diuina indignatione procul. H. R. Modicē loqui videris, s. Socrates, atq; prorsus agendum. s. C. Nōnē Vesta secundū legem incipiendū. H. R. Sto vīto^r deo, s. C. Qua ratione hanc nominatā dicimus? H. R. Per Iouē haud facile itud inuentus o. c. Videntur sine, o. b. Her mones, primi nominū autores non habent quidā fuisse, verū acuti sublimi rerū inuestigatores. H. R. Quonobrem's o. c. Taliū quondam hominū inuentioⁿ nomina apparet imposta, ac si quis p regnata consideret nominā, nihilominus quod sibi vult, vñquodquod reperiet, quemadmodū hoc quod nos vītā, essentia nominatā, quida*ne* iūcupant, alijs vītā. Primo quidē secundū alterū nōmē illos, hanc procul a ratione videat rerum essentia iūtā vocari & qua nos quod est essentia particeps*ies* vocamus, ex hoc ceterē iūtā possit denominari. Superioris nostrī qūdām iūtā, iūtā vocabant. Quintam si quis facitorū rītū animaduertitur, existimat, si esse potius quic hinc posuerint. Etenim ante deos omnes Vesta facie dicer eos, qui effen tiam omnium Vestam cognominarunt. Qui item nominarū, hi ferme secundū Heraclitū censuerunt fluere omnia semper, nihilq; cōfistere. Cau fam igitur & ipsorum originem dicem ipsum aīdā, quod impellit, quia propter meritū ipsum aīdā, impellentem causam in nominari. De his hæc tenus ita sit dictum, velde ab iis qui nihil intelligunt. Post Vestam autem, de Resta, q. Saturno considerate conuenit, quanquam de Saturni nomine in superioribus diximus. Forte vero nihil dico. H. R. Cūnam, s. Socrates? s. C. O. bone vir, sapienter quoddam examen animaduertit. H. R. Quale itud's o. c. Ridiculū dicitu^r habentem nonnullū probable. H. R. Quod probabile s' o. c. Inspice mihi Heraclitū video, iampridem sapienter nonnulla de Saturno Rhæcū tradentem, que & Homerū dixerat. H. R. Quid itud' iūtā s' o. c. Ait enim Heraclitus fluere omnia, nihilque manere, rerumq; ipsarum progressum omnis fluxū comparsus, hanc fieri posse in fugi, ubi candem in aquam te mergas. H. R. Verā hæc sunt, s. C. An videatur tibi ille ab Heraclito dif sentire, qui aliorum deorum progenitoribus inf eruit Rheam atq; Saturnū? Nūquid putas temere illū viri sp̄ proficiunt nomina impo^sisse? Quin & Homerū Oceanum deorum origine ininfuit, & Thetyn geniticē. Idemq; voluit, & arbitor, & Hec fiodus. At præterea Orpheus, Oceanū primū pulchriflum coniugium inchoasse, quicū Tethy ger manā se sua cōmīcent. Vide quam maxime hinc in uice consonant, omniāq; hi opinione Heracliti redēs. H. R. Videis mihi aliquid dicere Socrates. Te thys autem nōmē hadū facit quid libi velit, intelligo, s. C. Hoc utiq; idē ferme significat, quoniam fontis nōmē et recōditum. Nam dērītūs, & bōvūlāp̄, id est scaturientes & traflēns, fontis imaginem praese ferunt, ex verisq; verò hīc nōmē nominibus nōmē est compotit. H. R. Hoc quidē bellissimum est, s. C. Socrates, s. C. Quidn? Verū quid deinceps? De loue profecto diximus. H. R. Sic est, s. C. Fratres autem eius dicamus Neptunū atq; Plutonē, nōmē aliud quod ipsū vocant. H. R. Profus. s. C. Videut Neptunus ab eo qui primū nōmē nauta, idcē *teachē*, & vocatus fusse, quia cunctem ipsū in rīs natura destinat, neq; progredi vlt̄a permisit, sed quā vincula pedibus ipsū iniecit. Maris itaque principem *teachē* vocavit, quā *teachē*, & *teachē*, id est pedū vinculū habentē, vero decorat gravata forte adiectū fuit. Forfita non horū fīlū vult, sed pro *teachē* primo fuit positus, quā dicatur *teachē*, id est multa nōlēns Deus. Fortassis ab eo quod dicitur *teachē*, id est quaterē, & *teachē* ad eū quatenus est nōmē, cui *teachē* & *teachē* fuit adiectū. Plutonē autē quā *teachē* est diuitiarū datorem dicimus, quoniam di uitē ex terra visceribus eruntur. *teachē* vero multido interpretatur, quā *teachē*, triste tenebrolūmve. Atque hoc nōmē horrentes Plutonem vocant. H. R. Tu verō quid sensis Socrates? s. C. Videntur mihi homines circa pœtām. De illis multūfaria erausisse, cūq; exhortuisse semper, cū minimē debeat. Porrō quisque ex hoc pertinebit, quod nōmē no^mto postquam defunctus est, huc redit, quodvē amata nudata corpore, illuc ait. Ceterum hīc omnia & regnū & nōmē huius dei, edētēdēre mihi vide tur. H. R. Quo patō's o. c. Dicam quod sentio, mihi enim responde. Vtrū horū validus vineulum elat quodius animal alicui detinendum, necessestāne, an cupidas? H. R. Lōgē, s. Socrates, præstat cupidas. s. C. An non plurimi *teachē* quotidie subterfugenter, nī fortissimum vineulo eos qui illū defenserunt, vineiret. H. R. Videbices o. d. Quare cupiditate quādā eos, ve videat, potius quām necessitate deuiciunt, si modo vineulo necit fortissimum. H. R. Apparet, s. C. Nōnē rūtus muli, cupidas sunt? H. R. Muli. s. C. R. Ergo vehementissima omniū cupiditate necit eos, si modo debet infusilī nōdo cōcētere. H. R. Certē, s. C. Estīe vehementior vīla cupidas, q̄ ea wa quisque afficitur, dum alicuius cōfuctudine meliore le vīrum sperat euadere? H. R. Nulla mecherē Socrates, s. C. Hac de causa dīcēdū Heraclones, nemīnē hīc illīc velle retuerit, neq; etiam Syrenes ipsas, idē & eas & ceteros omnes suūlīsimis Plutonis orationib⁹ de mulceri quaſī deuincent. Eīcī, vt ratio hīc est clārū, deus is lōphīta proculdubio dīseriffissimis, & ingentia cōfert his qui penes ipsū habitant beneficia, qui vñquodē diuitias afatim abundat, vt tan ta nobis bona suppediter, unde & Pluto est nūcupatus. An nō philosophi tibi videat officia, vīrīcū

summa prudentia & cōsilio p̄dicti, quod nolit hominibus corpora habētibus dñeare, sed tunc deum admittat eos, cū animis illorum & corporeis omnibus malis cupidinib⁹ & purgatis? Excoigitatur nēmē deus hæc ratione le animos maximē detinuntur, si virtutis eos audiret vincere. Eos autem qui lupus & infania corporis sunt infecti, ne pater quidem Plutonis Saturnus ipse, suis illius vniuersaliter coercere valeret, secundū tenere. H.E.R. Nonnulli loqui videris, à Socrate. soc. Longè abest Hermogenes, et nome⁹ id, quāfī dīcōdīc⁹ id est triste tenebrosumne sit dictum, inīcō mīro magis ac trahitur q̄ est id ēdīcīdīc⁹ id est golfe omnia palchra. Ex hoc itaq; deus iste a nominum cōdōrē dīcīdīc⁹ id est nūcupatus. H.E.R. Quid præterea dicimus de Cereris nomine, Iunoniq; Apollinis & Mineruæ, Vulcanaq; & Martis, ceterorumq; deorū sī? O. Ceres qui dīcīdīc⁹ nūcupatur ab ipsa almeorū largitione, quāfī dīcīdīc⁹ hoc est exhibens mater, & verō, id est lupa, quāfī dīcīdīc⁹ id est, amabilis, proper amore q̄o lupiter in eam afficitur. Forte etiā sublimē sp̄ctans qui hoc nomē instituit, ac ēdīcīdīc⁹ denominatae, & obsecu locutus est, ponens in fine principiū quod guiden patet tibi, sī nomē illud frequenter pronunciaret, dīcīdīc⁹ id est Proferpīnā & ēdīcīdīc⁹ nominate nonnulli venterunt, propterea quōd illis sp̄tora est nominū reditudo. Enīmero permūrātes dīcīdīc⁹ ipsam considerant, graueq; id illis appetat. Hoc autē de iphus sapientia iudicat. Sapientia vixit q̄t res fluctus attingit, & aequi potest. Quāmōbrem dīcīdīc⁹ id est dea nam hinc appetatur, propter sapientiam, & ēdīcīdīc⁹ id est contātum, dīcīdīc⁹ id est eius quod fertur, vel tale aliquid. Quocirca adhuc illi sapientis ipse dīcīdīc⁹ sī, quia ipsa talis est. Nū autem nomē hoc declinat, pluris faciētes prolatae grātiam q̄ veritatem, et dīcīdīc⁹ ipsam nomināte. Idem quoque circa Apollinis nome accidit, nam pleriq; id nomē exhortant, quasi temble aliqd p̄ se ferat. An non nosī? H.E.R. Noui equidem, & vera loqueris. sī o.c. Hoc autem, ut arbitror, huius de potentiā maximē cōuenit. H.E.R. Quaratione: soc. Conabor sententiam meam exprimere. Nullum profecto nomē aliud vnum queritor huius dei potestis reperiri cōuenientius potuisse, quod & comprēhēderet omnes, & ipsius quodammodo declararet mūsicā, vaticinio, medicinā & sagittandū. M.E.R. Aperitus iam. Mirū quiddam nōmena esse id aīs. sī o.c. Congruē quidem compositionis est, conformatq; vptote quod ad deū pertinet mūsicū. Principio purgatio purificationē q̄t & fecundum medicinā, & secundum vaticinū, item q̄t medicina pharacis peraguntur, ac vñu incantationes expiationis q̄lū, placacis & asperfionis, vnum hoc intendunt, pūti homini corporē & anima reddere. H.E.R. Yocomino. sī o.c. Nōnne deūs qui purgat, ipsterit dīcīdīc⁹ id est abluōs a malis, solū uisus, quod Apollo ipse significat? H.E.R. Abque dubio, sī o.c. Quatenus itaque dñit atque soluit, ut talium medici, dīcīdīc⁹ merito nūcupatur. Secundum deū diuinatioē verūm & ēdīcīdīc⁹ id est, simplicē, quod id est, redē more Theſſaliticū rōmīnare hūc possumus. hi nēp̄t & omnes deūm hūc invocant. Quatenus autē ad ēdīcīdīc⁹ id est cōfessionē telogū cum arcu intendit, temper in sua potestate habet, dīcīdīc⁹ dici potest, hoc est, perpe- tuō collinante, & dirigens. Secundū vero mūsicā, q̄e hoc est cogitātū quādūmōde eo quod dictū

id est pedis quis, comex, & vxor, in quibus & in alijs multis, idem quod simili finit. Hic quoque & sed & significant versio nem quod simili & vna peragitur in ecclesi, que per eos fit quos & vocamus in cantuero apud quia dicimus rospur. Quia in his, ut tradunt musici & astronomi periti, harmonia quadam simili omnia conseruitur. Hic autem deus harmonia praefidet apud nos, id est simili vertens haec omnia, & apud deos & apud homines. Quemadmodum igitur accidit & suavitatis, id est simili cuncte & maiori acitem, vocamus. *accidit* & *accidit*, sive in perturbatis, ita Apollinem nominamus eum qui erat *accidit*, alerio interiecto, quia reuocauit suos filios dum nomine, quod & his eponib[us] suscipit plures; ex eo quod non recte vim non omnis huius animaduertitur, perinde hoc meruit, ac si p[ro]metit quidam significaret. Sed reuera nomina hoc omnes huius dei vites & plenitudo, quemadmodum supra diximus. Significat enim simpliciter, perpetuum iactulatorum, expiatorum, & conuentorum, Musulari vero & musicis nomen, ab eo quod dicitur *mus* id est inquirere, indagationeque & studio sapientia traditum est, *mus*, id est Latona, & manustringere dicitur, quia sit *mus*, id est prompta & exposita & libes ad quod petit quicq[ue] exhibendū. Forte vero, ut peregrini vocat: multi namque *mus* nominant, quod nomen tribuisse videntur, quia non rigida illi mens, sed mitis, *mus*, qualiter *mus*, id est mos lenis & mitis ab illo cognominatur. *apries*, id est Diana, ex eo quod *apries*, quasi integra modello, ut ppter virginitatis electionem. Forstatis etiam quia *apries* id est virtutis costitutio, vocavit nomini institutor. Forstatis etiam dicta est Artemis, quasi *apries* *matrona*, id est quia illi congregis oderit vita cum muliere. Vel enim propter horum aliquid, vel propter omnia huiusmodi nomines et institutum. HER. Quid vero *accidit* & *accidit* s.o.c. Magna petis Hippocratis filii. Atqui est non minus ratio his diis impostitorum gemina, feria videlicet & iocofa. Seria quidem ab aliis quare, iocofam autem nihil prohibet recensere. Iocofa sane & dij sunt: Dionysus, *et accidit* *accidit*, id est vini dator, quasi *accidit*, ioco quodam cognominatus. Vnum autem merito vocari potest *accidit*, q[uod] efficiat, ut bibentes plerique mentali alienati, *accidit* *accidit*, id est mentem habere se peccare. De Venere Hesiodus repugnat non decet, sed coedere ppter ipsam ex *accidit*, hoc est ex spuma generationem, *accidit* vocari. HER. At vero *accidit*, id est Mineruam, Socrates, cuius sis Atheniensis, Vulcanumq[ue] & Martem, silentio non praterbit, s.o.c. Haudquaque deceat. HER. Non certe, s.o.c. Alterius quidem eius nomen quamobrem fit impostorum, haud difficile dictu. HER. Quod s.o.c. Palladem eam vocamus. HER. Plane, s.o.c. Nomen hoc cenfendit est a fatatione in armis ducu[m] *accidit*, porto vel se fice, vel aliud a terra attollerem, seu manus aliquid efficerem, dimicarem *accidit* & *accidit*, id est vibrare, agitare & agitari, & saltare, & saltationem perpetri. HER. Abi[us] cōtrouleria, s.o.c. Palladem igitur haec ratione vocamus. HER. Ac merito, sed alterius eius nomine quo pacto interpretari: s.o.c. *accidit* quaris? HER. Id ipsum. SO.CRA. Grauius ho[m]i[n]ice: videntur priisci *accidit* exultare, quod amodum hi qui suis temporibus in Homeri interpretationibus sunt erudit. Nam istoru plurimi Hominem exponunt, *accidit* tanquam metem cognitionem fixuisse. Ei qui nomina inueniunt, tale aliquid de illa

se sensisse videtur, id est etiam altius eam extollere, ut Dei
mentem induxit, perinde ac si dicere *in se*, hoc est
venientia propter externo quadam ruit, vero & detra-
hens, forte verò non ita, sed *ad se*, id est, ut pote que
diuina cognoscatur, per easter omibus *terram*, id
est diuina cognoscentem, vocatur. Neque ab eis, si
dixerimus quae pueris illum appellare cā *in se*, quasi
ipsa mortis intelligitur ut puer postmodū velet,
poterit in pulchrius, ut videbatur, aliquid pro-
ducendo, Athenam denominarunt. HER. Quid de
Vulcano quem *in se* nominant, quid alius? s. o.
Num generofum ipsum *in se*, quid alius? s. o.
Prestidigitus pueris quid alius? s. o.
Num generofum ipsum *in se*, quid alius? s. o.
Hunc quisque videat, s. o.
Hic eum pater potest, s. o., & sibi vendi-
cat. Unde *in se* ad eum lumen pueris pte dicitur.
HER. Fortasse, nisi tibi quaque modo adhuc alter
videatur, s. o. c. At ne videatur alter, de Marte
interrogo. HER. Interrogo, s. o. c. Si placeat, s. o. id est
Mars, dicitur secundum *in se*, id est mafulum, &
in se, id est forte. Quinetia sibi volueris ob naturam
quandam aperam, dura acq. in multum, immutabili-
mō, quod totum *in se* appellatur, *in se* vocatum
pueris, hoc quoq. De penitus bellicoso conueniet.
HER. Profusi s. o. c. Deosiam mittamus, per deos
obsecro. Nam de his differere vereor. Ad alia vero
quæcumq. vis me provocau, ut quales Euthyphronis
equi sunt, non videntur. Faciant ut petatis, ut nomen
Mercurio quatuero, inquit Craylus Hermogenes
esse negat. Inueligemus itaq. quid *in se*, id est
Mercurij nomine significe, ut si quid veri hinc loqui-
tur, videamus o. c. s. o. id est Mercurius, ad sermo-
nem pertinente videatur, quatenus *in se* est, hoc est in-
terpres & nūcīus, fuitus in loquendo seductor, ac
vehemens concionator. Totum id circa sermonem
versatur, & quemadmodum in superioribus diximus,
eis sermonis visus est. Sepe vero de loco Homeris
aut *in se*, id est machinatus est, ut *in se* igitur in no-
men huius dei coepit, tum ex eo quod loqui est,
tum ex eo quod machinari & excogitare dicenda,
perinde ac si nominis autor nobis praecepit. Par-
te o. v. viri, ut deum illum qui *in se* pater, id est loqui
machinatus est, *in se* vocetis. Nos autem arbitrai-
ti elegantes loqui, *in se* vocamus. Quinetiam *in se*
ab eo quod *in se*, id est loqui, nomine habere videatur,
propterea quod nūcīus est. HER. Probè medius fi-
lius Hermogenem esse me Craylus nequaquam
videtur. Ad orationis enim inuentione liebus sum-
s. o. c. Contentorum quoq. amicis, *in se* bisformem
filium esse Mercurij, HER. Qua ratione? s. o. c. Scis
quod sermo *in se*, id est omnime significe, ut circuitus &
volvit semper, *in se* genitus, verus videlicet ac fal-
sus. HER. Equidem s. o. c. An non id quod est in ser-
monem verum, leue est atque diuinus, suprāque in dis-
habitans? Contra quod falsum, infra in hominum
multis, aperte ac tragicum! Hinc enim fabularum
comēnta, & faltā quam plurima cleta tragicam
viam reponuntur. HER. Sic est omnino s. o. c. Men-
igitur qui est *in se*, id est totum nūcīans, & *in se*, id est
semper volutans, *in se* deinde biformis Mer-
curii filius diceretur, ex superioribus partibus lenis ac
delicatus, ex inferioribus asper, ac hincrus. Ellip-
Pan vel ipse sermo, vel sermonis frater, siquid est
Mercurii filius. Fratrem verò fratris similē est quid
mirum! Ceterū iam, beate, ut puer à paulo ante roga-
bam, sermonem de diis hunc abrumpamus. HER.
Tales quidem deos, si vis, miramus, o Socrates, hu-
iustu[m] vero quādam pereirent quod prohibet
Solem, lunā, stellas, terrā, ætherem, aeternam, ignem
aquam, tēpōra & annūs s. o. Multa sunt ac magna
potestas. Si tamen gratum tibi futurum est, ob-
sequar, HER. Pergratuum planē, s. o. c. Quid primū
potest? an ut ipse narrabas in primū? id est foli-
her. Profecto, s. o. c. Manifestus id fore videat, s. o.
Doricus nomine quis utatur. Dorici enim *in se*, vo-
cant, atque ita vocatur secundū *in se*, id est ex eo quod
congregat in unū homines, cūm exortior. Item ex
eo quod dicteriam *in se*, id est, ut pēteret reuelati-
præterata quia variat circuitu suo quæ terra na-
scuntur. Variante autē & *in se*, id est, ut *in se*. Nihil Quid
vero de *in se*, id est luna, descendunt s. o. c. Nomen
huc videat Anaxagorā p̄metere. HER. Cur? s. o. c.
Quoniam p̄te se aliquid fert antiquis, quod ille ne
per dixit, quod luna a sole lumine hauiat. HER. Quo
p̄to? s. o. c. *in se*, id est quod lumen *in se*. Idem
Idem, s. o. c. Lumen hoc perpetuō circa lunā *in se*, id est,
id est nouum ac vetus, si modo Anaxago-
rici vera loquuntur: nam circulat̄ s. o. c. cōni-
nū renouatur. Veterus autē menis præterit lu-
men. HER. Vtq. s. o. c. Lunā quidem *in se* multis
mūtis nominat. HER. Certe, s. o. c. Quoniam verò lu-
men nouum ac vetus semper habet, merito vocari
debet *in se*. Nunc autem concilio vocabulo
in se vocatur. HER. Dithyrambicū nomine hoc
est, o Socrates. Verū plū id est mensē: & *in se*,
quomodo interpretari? s. o. c. Mensis quidem *in se*,
recte ab *in se*, id est a minudore, non cuparetur.
Altra verò *in se*, id est coruscationis cogni-
mentū habet, *in se*, autē quia *in se*, *in se*, id est
vīsum ad se cōcūrbit, *in se*, id est debet, nūc cō-
cinniori vocabulo *in se* nominatur. HER. Vnde
nomen trahit *in se* & *in se*, id est ignis & aqua? s. o. c.
Ambiguo equidem, videturq. aut Muſa me Euthy-
phronis deferset, aut hocardu[m] quiddā effe. Ad-
verte obsecro quo cōfugam in omnibus quæcumq.
dubito. HER. Quoniam s. o. c. Dicā tibi, mētū, igitur re-
spōde, scis p̄te quā ratione *in se* nominatur? Non
hercule, s. o. c. Vide quid de hoc suscipier. Reor equi-
dū multa nomina Græcos a Barbaris, eos præteri-
ta qui sub Barbaris sunt, habuisse. HER. Quorsum
hīc? s. o. c. Siquis recitā *in se* impositionē secun-
dum Gracā vocē querat, non secundūnam eam quā est
nōmē inuentū, nimirū ambiget. HER. Verisimile id
quidē, s. o. c. Vide itaq. ne nōmē hoc *in se* barbaricū
sit, nec enim facile est illū Gracē lingua accom-
modare, constat ita hoc Phryges nominare par-
quid declinatis, sicut & *voce* *in se* & *in se*, id est can-
alis, permulta. HER. Vera haec sunt, s. o. c. Ergo
distrahere ista nihil oportet, quidā de ipsi nihil di-
cere quisq. potest. Quapropter nomina illa ignis
& aqua hunc in modū reicio, *in se*, id est sic dicitus
Hermogenes, quia *in se* circa terrā sunt, *in se*, id est
eleuat, vel quia *in se*, hoc est semper fluit, vel quia
fluis spiritus concitat. Poëta quippe flam-
ma & ventos *in se* nūcupant. Forte igitur aer, dici-
tur quāsi *in se*, *in se*, id est spiritus fluen, vel
flues flamen. *in se*, præterea sic exponentum ar-
bitror, quoniam *in se* circa *in se*, id est semper
currit circa aerem flues quoq. *in se*, dici potest.
in se, id est terra, planū sensim exprimit, s. o. c.
dicatur. *in se* enim relē *in se*, id est genitrix dici
potest, ut aie Homerus. Nam quod *in se*, id est
genitum esse, inquit. HER. Elfo, s. o. c. Quid refat
deinceps? HER. Tēpōra & annūs, o Socrates, s. o. c.
quidē, id est tempora, mēs & Attica voce

Libervigesimalstertius.

dicitur, id est intelligitur ac si diceretur *visus*. Nā
euīū declarat rebus animum comitari, vñāq; esse.
Gis, id est sapientia, agitationis est tactus. Obscurus
autē, & alienus hoc a nobis. Verū animaduertendū
est in poetis, quoties volunt aduentantur aliquem &
irruentem exprimere, id est eruipit, proficit, di-
cere. Quin & illustri cuiusā apud Lacedemonios vi-
to nōmē erat, id est p̄p̄es. Sic enim Lacedemo-
nes cōsūtationis impētū indicāt. Huius igitur agi-
tationis, id est tractum *Gis*, id est sapientia de-
monstrat, tanquā rebus quā tactus agitatione motis.
disib;, id est bonum, cuiusque naturae *disib;*, id est
mirabile, amabile, delectabile significat. Enim rō
postquam flūunt omnia, partim celestas, partim
terdias inēt. Est igitur non omne velox, sed ipius
aliquid *disib;*. Quid quidem *disib;*, ipius *disib;* no-
mine declarat, *disib;*, id est iustitia, quod *disib;*,
disib; est iusti intelligentia importet, facile coni-
cere possumus. Quid autem ipsum *disib;* velit, difīcile cognitu. Videatur autem hucusque à multis
quod dictum est cōscellum, reliquum verò dubium.
Enim quicunq; rotum mobile arbitrantur, pluri-
mum agitari p̄sum existimant, p̄q; omnī aliquid
permanente quo singula fiant, quodvè tenuissimum
est & velocissimum. Neque enim per omnia discut-
rere posse, nisi adeo tenue sit, ut nō possit obſer-
vare penetranti, & adeo velox, ut ceteris quasi stan-
tibus vaurat. Quoniam verò gubernat omnia, id est,
id est discurrentes & permanentes, merito *disib;* est ap-
plicatio, vno polioris prolatis gratia inter-
iecto. Hactenus q̄ modō diximus, utrū plurimos
conſtar hoc effi. iustum. Ego autem, ô Hermogenes,
vptore diffendi desiderio flagrans hacce
omnia perscrutatus sum, & in arcans percepī, quod
id est *disib;*, id est iustum, & *disib;* id est cauſaq;
enim rei ipsa fuit, hoc est cauſa: propriece ita
vocari iustum debere quispiam tradidit. Cum verò
ab his, iam auditis istis, nihilominus sensim exquirō
quid ipius iustum sit, quandoquidem hoc ita ha-
bet, videor iam vltius quam deceat exegere, & ca-
ueam, vt dicatur, valūmque supergredi. Satis enim, *Profer-*
temperos rogafe me & audiſſe respondent, mēque
volentes explete aliis aliud affere concurant, neq;
vlt̄a confundent. Quidam aut iustum hoc, solem
esse. Solum quippe solem discurrendo calefacien-
do; omnia governare. Cum verò hoc alacer cui-
quam, quasi pr̄clarum audierim, referto, statim ille
me ridet, quāreque nunquid existinem post solis
occasum iustum nihil hominibus superesse? Per-
contant itaque mihi quid illi sentire, ipsum aut
ignem iustum existere. neq; id cogniti facile, quare
alius inquit, non ignem ipsum, sed ipsum potius in-
natum igni calorem. Alius huc omnia pro nihil
habet, ceteri enim iustum mentem illam quam induxit
Anaxagoras. Dominā certè illam suapte natu-
ra, ne calicinā mixtam exornare omnia inquit, per
omnia penetrantem. Hic quidem, ô amice, in ma-
iore ambiguitatem sum prolapsus, quām antea
nihil de iustitia sc̄ificabat. Ceterū, vt redi-
cam ad id cuius gratia disputamus, nōmen illi tale
propter h̄c, quale diximus, est tributum. *HER.*
Videat, ô Socrates, ex aliquo audiſſe h̄c, neque
ex tua officina ruditer deprop̄mis. *SOCR.* Quid alia?
HER. Non ita. *SOCR.* Attende igitur, fortē
nanque in reliquie deſperem, quasi que aſferam
non audierim. Post iustum quid relata? *disib;*, id
est fortitudinē nondū peregrinus, iniustitia lare
obſta

Cratylus, vel, de Recta nom. rat.

pr̄terris videtur. *disib;* significat dorūm animæ
vinculum, *disib;* enim vineculum est. *disib;* vero forte
quiddam durūm significat, quare timidas vehe-
mens ac maximū est animæ vinculum, quemadmodū
& *disib;*, id est defectus, inopia, dubiū, malum quid-
dam est, ac summatum quodcumq; progesus ipsius
impeditum, id est male progreſſus, videtur offendere.
In ipa videlicet motione impediti acq; detineri.
Quod cum anima subit, prauitate plena dicitur.
Quod illud prauitatis nōmen talibus quibulda
competit, contrarium *disib;* eltvirtus significabit.
In primis quidē facili agilēmque progesum, deinde
de solutum & expeditum animæ bonæ impētū effe-
oportet. Quamobrem abſi⁹ impeditum obſta-
loq; *disib;*, id est temper flūens, iure cognominari
poterit *disib;*, forte verò & *disib;* vocat quis, quia
irrigant. *HER.* Sic apparet, ô Socrates. s o c. *disib;*,
id est virtescere, adolescere, florecere, augmen-
tum iuueniem representat, quasi velox quiddam &
subit, quod innuit ille qui nōmen confluit ex h̄c,
id est currere, & *disib;*, id est saltare. Non animadu-
teris me velut extra eufum delati, potquā plana
ac perius nāctus sum. Multa quoq; supertutis qua
ad feria pertinet videntur. *HER.* Vera loqueris.
s o c. Quorū vnum est, videamus quid *disib;* id est
ars importet. *HER.* Profrus. s o c. Nōnne hoc *disib;*,
id est habitu mentis ostēdit, vt sit quās *disib;* & de-
mit, inter feri autē, medium inter *disib;*, & in-
ter, & *disib;*. Aridē nūmō Socrates & inculc. s o c.
Ceterū hanc iam si placet mittamus, nōmen verū
illa *disib;* & *disib;*, id est pulchrum & turpe quām
recedit sita sunt, consideremus. Quid *disib;* inuitat, fa-
tis mihi patere videtur. Nempe cum superioribus
cōuenit, videtur enim q; nōmen statuit, pafīm agi-
tationis impeditum vituperare. vt ecce, *disib;*
disib;, id est temper impeditum flūxum, nōmen dedi-
cōr. *disib;* Nūn verò collidentes *disib;* appellant.
HER. Quid *disib;*, id est pulchrum? s o c. Hoc cogni-
tū difficultus, etiam si dicat ipsum harmonie solūm
& longitudine differt ab eo unde deditur. *HER.*
Quo pacto? s o c. Nōmen hoc cogitationis cogni-
mentum quoddam esse videtur. *HER.* Qui istud
sit: s o c. Quam tu causam appellationis rei cuiusq;
cenſes? an non quid nōmen tribuit? *HER.* Omni-
s o c. Nonne causa hæc cogitatio est, vel deo-
rum, vel hominum, vel animalium? *HER.* Nempe.
s o c. Ergo *disib;*, id est quod vocat res, & *disib;*, idem
ac cogitatio fuit. *HER.* Apparet, s o c. Quæcumque
mens & cogitatio iustum, laudanda sunt: q; non,
vituperanda. *HER.* Profrus. s o c. Quod medicina
participes, medicina opera efficit: quod fabrili ar-
tis, fabrili. Tu verò quid sentis? *HER.* Idem. s o c.
Pulchrum itaque pulchra. *HER.* Decet. s o c. Est
autem hoc, vt diximus, cogitatio. *HER.* Maximē.
s o c. Nōmen itaque hoc *disib;*, id est pulchrum, me-
ritō erit prudentiae cognomentum, talia quādam
agentis, quād affirmantes pulchra esse, diligimus.
HER. Sic apparet. s o c. Quid vlt̄a generis huius
relat inuestigandum? *HER.* Quæ ad bonum & pul-
chrum spectant, conferentia videlicet, utilia, con-
ducibilia, emolumenta, horūmque contraria. s o c.
Quid *disib;*, id est conservens, ex superioribus,
ſi ſit dexteris, ipſe inuenies. Nam nōmen illius quod
ad ſcientiam attinet, germanum quiddam appetit.
Nihil enim p̄ se ferit aliud quām *disib;*, id est lati-
nem animæ ſimil cum rebus, quām veſtine proce-
nit, vocari *disib;* & *disib;*. id est conser-
via, ex eo quid ſimil circumferuntur. *HER.* Vide-
post fortitudinem ipſam inſerte. Multa inſpera alia
obſta

Propositum, id est lucro, si quis pro nomini huic inferat, quod vult exprimit. Nam bonum alio quodammodo nominat. Quod enim omnibus *appellatur*, id est miscetur diffusum per omnia, haec ipsam eius vim significans nomen illud excoquitatur & proponens, ac *apparet* pronunciantur. HER. Quid autem *apparet*, id est verum? s.o.c. Videtur, o Hermogenes, non sicut capones hoc vtruntur, iudeo *verum* vocari, quia *divisa* *veritas*, id est fuptus vtrum & minuit vtrum quia cum velocissimum sit, res flaire non sinit, neque permetit rationem *apparet*, id est progressum accipere atque cessare, sed solvit semper ab illa fugatur, qui terminus superueniat, ipsamque indebetem immortaliterque prebet; hactenut bonum *veritas* vocatum arbitror, ipsum enim motionis *veritas*, id est fulens terminum, *veritas* vocati videtur. *Apparet* vero, id est conducibile peregrinum nomen est, & *appenumero* Homerius *verum* verbo *veritas*. Est autem hoc augendu faciendo cognomentum. HER. Quid de horum contrariis est dicendum? s.o.c. Qui per negationem istorum dicitur, tradire nequam oportet. HER. Quenam ista? s.o.c. *Apparet*, *veritas*, *divisa* *veritas*, *applicatur*. Veralquieris, s.o.c. Sed *applicatio* & *veritas*, id est noxium & damnum. HERM. Certe s.o.c. *Apparet* quidem *divisa* *veritas* esse dicit, *propositum* autem significat *veritas*, id est quod vult impide & coercere, id est fluxum: hoc autem passim vituperat: quodque vult *apparet*, recte *appellatur* appellare, verum ornatus gratia *applicatio* arbitror nominatum. HER. Vata tibi subiunguntur, o Socrates, nomina: atqui mihi videris praefixa, quasi Palladie legis certulum quoddam praeciuus, dum nomen hoc *applicatur*, pronunciarer. s.o.c. Non ego in causa sum, Hermogenes, sed qui nomen ipsum instituerunt. HER. Veralquieris. Verum? *quod?* s.o.c. Quid esse debet *quod?* dicam Hermogenes: & vide quam vere loquar, quicunque quod aduentus ac dementes literas longe nominum sensum variant, adeo ut sepe exiguum quid, mutantes, contrariant significationem induant. Quod apparet hoc in nomine *divisus*, id est opportunum, venit hoc nuper mihi in mentem de eo quod tibi dicturus sum cogitari. Recens et profecto vox nobis pulchra illa, coegerit contrarium sonare nobis & *veritas*, sensum ipsum confundens. Vetus autem quid nomen vtrunque vult, explicat HER. Quis istuc ait? s.o.c. Dicam equidem, haud te praterit maiores nostros frequenter & *diviti* solitos, nec rarius mulieres, quae maximè prisa vocem ferunt. Nunc autem pro, vel ipsum, vel *adhibebit*: pro *vero*, quod hinc magnificientur quiddam sonent. HER. Quo paulo *so.c.* Ut ece*vetustissimi viri* *apparet* diem vocant, posteriores autem partim *apparet*, partim, hoc quidem tempore, *apparet*, vocant. HER. Vera *huc* sunt. s.o.c. Scis igitur vetusto illo nomine tantum mente eius qui nomen imponit declarari. Nam ex eo quod *apparet*, id est desiderantibus hominibus gratulantisibique tenebris lumen emicuit, diem *apparet* cognominantur. HER. Apparet. s.o.c. Nunc autem illa tragicis decantata quid fibi velit *apparet*, nequam intellegas, quanquam tantum nulli *apparet* dici, quod *apparet*, id est ambiguitate queque efficiat. HER. Ita mihi videtur. s.o.c. Neque te fugit veteres *divisus*, id est *verum*, *divisus* vocavit. HERM. Planè s.o.c.

Enimvero *divisus* nihil significat. at *divisus*, *divisus*, *divisus*, id est duorum conductionem ligandi simul gratia, monstrat. Idemque est de multis aliis iudicandum. HERM. Patet. s.o.c. Eadem ratione *divisus* ita pronunciatum, contrarium nominum omnium que ad bonum spectant ostendit. Porro bona species existens *divisus*, *divisus*, id est vinculum quoddam & impedimentum processionis esse videtur, tanquam *apparet*, id est noxii affini quiddam. HERM. Ita maximè appetit, o Socrates. s.o.c. Verum non sic in nomine veteri, quo verisimilius est recte in statu suisse, quam nostrum. Nempe cum superioribus bonis contentier, si pro *vero* vetus restituerat. Neque enim *divisus*, sed *divisus* illud significat, quod semper nominum laudat inuentor. At quem sit secum ipse non diffidet, immo ad idem spectant, *divisus*, *divisus*, *divisus*, *divisus*, *divisus*, *divisus*, *divisus*, *divisus*, id est conductibile peregrinum nomen est, & *appenumero* Homerius *verum* verbo *veritas*. Est autem hoc augendu faciendo cognomentum. HER. Quid de horum contrariis est dicendum? s.o.c. Qui per negationem istorum dicitur, tradire nequam oportet. HER. Quenam ista? s.o.c. *Apparet*, *veritas*, *divisa* *veritas*, *applicatur*. Veralquieris, s.o.c. Sed *applicatio* & *veritas*, id est noxium & damnum. HERM. Certe s.o.c. *Apparet* quidem *divisa* *veritas* esse dicit, *propositum* autem significat *veritas*, id est quod vult impide & coercere, id est fluxum: hoc autem passim vituperat: quodque vult *apparet*, recte *appellatur* appellare, verum ornatus gratia *applicatio* arbitror nominatum. HER. Vata tibi subiunguntur, o Socrates, nomina: atqui mihi videris praefixa, quasi Palladie legis certulum quoddam praeciuus, dum nomen hoc *applicatur*, pronunciarer. s.o.c. Non ego in causa sum, Hermogenes, sed qui nomen ipsum instituerunt. HER. Veralquieris. Verum? *quod?* s.o.c. Quid esse debet *quod?* dicam Hermogenes: & vide quam vere loquar, quicunque quod aduentus ac dementes literas longe nominum sensum variant, adeo ut sepe exiguum quid, mutantes, contrariant significationem induant. Quod apparet hoc in nomine *divisus*, id est opportunum, venit hoc nuper mihi in mentem de eo quod tibi dicturus sum cogitari. Recens et profecto vox nobis pulchra illa, coegerit contrarium sonare nobis & *veritas*, sensum ipsum confundens. Vetus autem quid nomen vtrunque vult, explicat HER. Quis istuc ait? s.o.c. Dicam equidem, haud te praterit maiores nostros frequenter & *diviti* solitos, nec rarius mulieres, quae maximè prisa vocem ferunt. Nunc autem pro, vel ipsum, vel *adhibebit*: pro *vero*, quod hinc magnificientur quiddam sonent. HER. Quo paulo *so.c.* Ut ece*vetustissimi viri* *apparet* diem vocant, posteriores autem partim *apparet*, partim, hoc quidem tempore, *apparet*, vocant. HER. Vera *huc* sunt. s.o.c. Scis igitur vetusto illo nomine tantum mente eius qui nomen imponit declarari. Nam ex eo quod *apparet*, id est desiderantibus hominibus gratulantisibique tenebris lumen emicuit, diem *apparet* cognominantur. HER. Apparet. s.o.c. Nunc autem illa tragicis decantata quid fibi velit *apparet*, nequam intellegas, quanquam tantum nulli *apparet* dici, quod *apparet*, id est ambiguitate queque efficiat. HER. Ita mihi videtur. s.o.c. Neque te fugit veteres *divisus*, id est *verum*, *divisus* vocavit. HERM. Planè s.o.c.

sed absensem ardet. Vnde *apparet* dicitur, quasi *divisus*, id est absens concupiscentia. Id est ipse in id quo gratum est animi nixus, presente co quod cupitur *apparet*, absente *divisus* denominatur. *Apparet* autem, id est amor, quia *apparet*, id est influe extreitus, neque propria est habentia, id est fluxio ista, sed infusa per oculos. Quapropter ab *apparet*, id est influe, *apparet*, id est influxio, amor antiquis nostris appellabatur, nam & pro verbante, nunc autem *apparet* dicitur, & pro *interposito*. Verum quid deinceps considerandum precipit? HERM. *Apparet*, id est opinio, & talia quedam, unde nomen habent: s.o.c. *Apparet*, *vel*, *divisus*, id est perfectione dicitur, qua pergit & prosequitur anima, conditionem rerum inuitigans: *vel*, *divisus*, id est arcuatu. videtur autem hinc potius dependere. *Apparet*, id est existimatio, hinc cōfona, ostendit quippe *apparet*, id est ingressum animae in unum quodque considerandum, id est qualis sit quemadmodum & *divisus* id est voluntas, *divisus*, id est iactu dicitur: & *divisus*, id est velle, propter ipsum attingendi nixum significat *divisus*, id est cōpere, & *divisus*, id est confundere. Omnia haec opinionem sequuntur, *divisus*, id est iactus & nixus imagines esse videntur: quemadmodum conatur, *divisus*, id est priuato voluntatis, defectus quidam consequenti imposuit, quasi non contendat, neque etiam quod intendit, vult, cupit, inuehit, adipicatur. HERM. Freq̄uentiora haec congetere videris, o Socrates. Quare si iam fauite deo. Volatamen adhuc, *divisus* & *divisus*, id est necessarium & voluntariū declinati. Nempe superioribus sita succedit, o.s.c. *Apparet*, id est cōdilectus, id est cōdilectus, id est cōdilectus, id est cōdilectus, id est inspiratione delectacionis in animam. Quare merito vocare ut *veritas*, id est inspirans. Temporis autem interruo ad *apparet* devenitum est, *apparet*, id est hilaritas & alacritas, quam ob causam dicatur, affligere nihil opus. Nam cuique patet hoc nomen trahit ab eo quod dicitur *veritas*, id est bene. *Apparet*, id est vna sequi, quasi dicatur anima bene res assequi. Vnde *apparet* vocari debet: tamen *apparet* appellamus. Sed neque difficile est assignare quid *divisus*, id est cupiditas sibi velit. Nomen quippe hoc vivit tendit in *divisus*, id est animam & iram & furorem ostendit. *divisus* autem *divisus* & *divisus*, id est flagrantia, furore & impetu anima. Quin & *divisus*, id est suavis & blanda perfusio, dicitur, id est fluxi animam vehementer alliciente, ex eo enim quod *divisus*, id est incitatus, rerumque appetens hinc, animam vehementer attrahit propter imperium suo incitamentum fluxus. ab hac tota via *divisus*, id est nuncupatus. Praterea *divisus* vocatur, id est desiderium, quod sane presentem suauitatem non significat, quemadmodum *apparet*, sed

Ita certe. s. o. C. Postquam vero vox, lingua, & ore declarare volumus, nonne ita demum per haec ostensio fieri, si per ea circa quolibet facta fuerit imitatio. H. E. M. Necessestiam puto. s. o. C. Nomen itaque est, ut apparere, imitatio vocis, qua quisquis imitatur, per vocem imitatur & nominatur. H. E. M. Idem mihi quoque videtur. s. o. C. Atqui per Iouem nondum tamen, o amice, recle dictum existimo. H. E. M. Quamobrem s. o. C. Quoniam hos oviuum & gallorum ceterorumque animalium imitatores, fateri cogemur nomine eadem que imitantur. R. E. Vera loqueris. s. o. C. Decere id censes? H. E. M. Nequaque sed quamnam, o Socrates, imitatio non men erit. s. o. C. Non talis imitatio, qualis que per musicam fit, quamvis vox fiat, neque etiam corundem quorum & musica imitatio est; nec enim per musicam imitationem nominare videtur. Dico a tem sic. Ad te rebus singulis vox & figura, coloris plurimis. H. E. M. Omnia. s. o. C. Videtur mihi si quis haec imitetur, neq; circa imitationes istas nominadis facultas confitente h;e siquidem sunt partim musica, partim vero pictura. nonne? H. E. M. Planè s. o. C. Quid ad hoc? nonne essentiam esse cuique putas, quemadmodum colori & ceteris quæ supra diximus? an non inest coloris ac voce essentia quadam, & aliis omnibus quecumque essendi appellatione sunt digna? H. E. M. Mihi quidem videtur. s. o. C. Si quis cuusq; essentiam imitari literis syllabisque valerer, nonne quid vnuquod qui sit declareret? H. E. M. Maximè quidem s. o. C. Quem hunc esse dices superiores quidem partim musicum, partim pictorem cognominabas, huc, vero quomodo vocabis? H. E. M. Videtur hic mihi, o Socrates, quem iamdui querimus nominandus autor, s. o. C. Si verum hoc est, considerandum iam de nominibus illis quæ tu exigebas, p. id est fluxu, p. id est tite, p. id est usus, id est detentio, utrum litteris syllabisque suis reuera essentiam imitatur, nenece H. E. M. Proflusso & age videamus nunquid haec sola prima nomina sint, an sunt & alia præter haec? H. E. M. Alius equidem arbitror, s. o. C. Consentaneum est, ceterum quis distinguendis modis unde imitari insipit imitator? Nonne quandoquidem litteris ac syllabis essentiam fit imitatio, præstat primū elemēta distingueat? quemadmodum quirythmus dant operam, elementorum primò vires distinguit, deinde syllabum tantum, rythmos tandem ipsos aggrediuntur, prius nequaquam. H. E. M. Vtq; s. o. C. An non ita & nos primò oportet litteras vocales distingui, postea reliquias secundum species, mutas & voce carentes? Ita enim in his erudit viro loquuntur, ac non vocales quidem, nō tamē voce carentes, & ipsarum vocalium species vicem differentes. Et postquam haec bene omnia discreverimus, rufus inducere nomina, considerare quæ sunt in que omnia referuntur, quemadmodum elemēta, ex quibus cognoscere licet & ipsa, & si in ipsis species continentur eodem modo sicut in elemētis. His omnibus diligenter cogitatis, scire oportet asserte secundum similiudinem vnumquid, siue vnum vni sit admodum, seu multa inuenies commiscenda: ceu pictores similitudinem volentes exprimere, interduin purpureū duntaxat colorem adhibebit, interduin quævis aliud colorē, quandoq; multos commiscent, veluti cum imaginem viri quam similiū effingere volint, vel aliud quidam huiusmodi, quatenus imago quæq; certis coloribus indiget. haud securus & nos elemē-

ta rebus accommodabimus, & vnum vni, quocunque egere maxime videatur: ^{si. & c. q.} id est coniecturam conficiemus, quas syllabas vocat. Quas vbi iuxterimus, ex eis nomina verbaḡ constitutimur, rufus ex nominibus acerbis magnū iam quidam & pulchri & integrū conlustruemus: & quemadmodum totū ipsum compositū pictura animal vocat, ita nos contextū hunc integrū, orationem vel nominādi peritā, vel rhetorica fabricatā, vel alia qualia quis id efficiat arte. Imō non nos istud agemus. modum nanḡ loquendo transgressi sum. quippe veteres ita confilarunt, si ita est constitutū Nos autē oporet, si modo artificiale cōfideratur fūmus; ipsa omnia si distinguentur, sive ut conuenient prima nomina & posteriora sint postū, sive non, ita excogitare. Altera autē cōnecte te, videndum est o amic Hermogenis, ne forte sit error. HER. Fortè per locum, o Socrates. s. o. Nunquid ipse confidit ita posse distinguerē? Ego enim me posse diffido. HER. Multo igitur magis ipse diffido. s. o. Dicitur multo igitur vītū vītū valemus, experiamur, et si, parūm quid hiūrum nōs possimus, aggrediamur, ita tamen vt paulo supra, dis prefati, nihil nos veri intelligentes opiniones hominū de illis conuicerē: ita & nūc pergamus nobisfīs similitudinē prædicentes, quod si quā optimē distingueda hac fuisse, vel ab alio quoipā, vel ab nobis, ne certē distinguerē oportuerit: nūc autem, vt fertur, pro viribus ista non tractare licebit. Admittis hęc, vel quid aīs? HER. Sie profus opinor. s. o. Ridiculū vīsum irit. Hēmogenes, arbitror, quod res ipſa: imitatione per literas syllabasq; facta manifeste fiant. Necessarium tamen: quod enim melius hoc habemus quicquam, ad quod respicientes de veritate primorum nominum iudicemus? nūc fortē quicmadom Tragici quoties ambigunt, commentitūs quibusdā machinamentis ad deos configunt, ita & nos ocyus rem expediamus, dicentes deos prima nomina posuisse, & idcirco recte instituta fuisse. nunquid potissimum nōs hic seruos? an ille, quōd ipſa barba-ris quibusdā accipimus? Nobis quippe antiquiores sunt barbati, vel quōd ob vestutatem ita & discerni nequeūt vt barbarā? Terguerationes his- sunt, bellissimā quidem, illorum quicunque no- lant de recta impositione primordium nominū red- dere rationem. Etenim quisquis redat primorum nominum rationem ignorat, sequentium cognoscere nequit, hac porro ex illis declaranda fuit: illa autē ignorat, quin potius necesse est sequentium peritiam proficiente, mēlior p̄s & absolutius antecedentia comprehendisse, posseq; ostendere. alter autem scire debet se in sequētibus deliraturum, an alter ipse censes. HERM. Haud alter Socrates. s. o. Quā ego sensi de primis nominibus, infolen- tia ridiculaq; admodum esse mihi videntur, cāque tecum, si vēlis, communīcabo. Siquid vero tu me- lius inuenieris, mecum & ipse communīca. HERM. Efficient, sed dic iam forti animo. s. o. Principio ipſum, velut inlitrumentum omnis motus esse vi- detur. Cur tamen motus ^{an}īs appelletur, non diximus, patet tamen quōd ^{an}īs, id est itio esse vult. Non enim quādam, sed ^{an}īs, vēbamur. principium au- tem ab ^{an}īs, id est ire, quod peregrinum nōmen est, & nōn, id est ire significat. Quare si prīscum eū nōmen reperiatur in vocē nostrā translatum, recte ^{an}īs appellabitur. Nunc autem ab ^{an}īs nōmenne peregrino, & ipſius = communīcatione, & ipſius

interpositione *sic*, nuncupatur. Oportebat autem *mōn* vel *ien* appellari, *par*, id est Itatio, negatio, i-
pius *int*, id est ite esse vult. Sed ornatus causa *cās* denominatur. Elementum itaq; ipsū opportunū
metus instrumentū, ut modo dicebā, visum est non
minus aucto ad ipsū lationis similitudinē eximi-
mendam; passim itaq; ad motus expressionem vi-
tur. La primo quidem ipso *fōr* & *psō*, per literam *la* tationis imitatur, deinde in *tūfūs*, id est tremore, &
psō alpere, item in verbis huiusmodi, *psō* perfec-
tūre, *psō* vulnerare, *psō* trahere, *psō* frange-
re, crenaturēque, *psō* incedere, *psō* vacillare,
irritare, & circumuersare. Hæc omnia ut plurimi-
num per *ad* similitudinem motionis effingunt. Mit-
to enim quod lunga in haec litera pronuncianda
minimè immoratur, quin potius maximè conci-
tatur. Quocirca ad illos expressionem ipso &
potissimum ipsū fusile videtur. Visus est & litera, ad
tenuta queque per omnia maximè penetrantia, id
circo *nas* & *lab*, id est irre progredire per imita-
tionem. Quemadmodum per *al*, que litera ve-
hementioris spiritus sunt, talia quæcum nominum au-
tor exprimit, *psō* frigidum, *psō* fetuens, *psō* con-
cati, & omnino *corpi*, cōcūsionē qualitatēne quā-
quicunque velim quippan & spiritu plenum
imitari vult, nominum institutor, tales ut plurimum
literas adhibet. Quinetiam ipsius comprehensionem
ac, & lingua velut hærentis retrationem, perop-
portunam eximissimam videtur ad vincula si statio-
nis potentiam eximendam. Et quia in professo
rendo maximè lingua prolabitur, idcirco per hoc
velut ex similitudine quadam nominavit, id est
lenia, & *psō* *fer* *labi*, & *psō* *ad* *ad* liquidum, *psō*
pingue, cæteraque huiusmodi. Quia vero labentem
linguā, remoratur, eo interictio formauit, *psō*
lubricum, *psō* dulce, *psō* vicesum, luteulum.
Animaduertens quoque ipsius sonum im-
in gutture detinere, eo nominavit *psō* & *ra*, id est
quod intus est, & que intrinsecus sunt, ut res
literas representaret. Iplum verò, *voci* *psō*, id est
magno tribuit, & ipsum, *voci* *psō*, id est longi-
tudin, quoniam magna litera sunt in nomine autē
psō, id est rotundum, ipso *indigens*, ut plurimi-
num miserit. Eadēq; ratione exætra secundū li-
teras ac syllabas rebus singulis accommodate vide-
tur nominum autor, signum nomēque cōstituēt,
ex his deinde species iam reliquas per similitudinē
constitutæ. Hæc mihi Hermogenes redacta videetur
esse nominū ratio, nisi quid aliud Cratylus hic aſ-
serat. HER. Et sicut, Socrates, sepe mihi negotiū fa-
cilius Cratylus hic, vt a principio dixi, eis que
dam astreñ reclam nominum rationē, quæ verò fit
non explicat, vt discernere nequé vtrum de indu-
stria necē adeo sit obfusus. In presentia igitur,
Cratyle, coram Socrate dicas, virum placeant et a
ibi que Socrates de nominibus predicit, an prela-
tus aliquid aſſerte posſit: quod si potes, adducas in
medium, vt vel a Socrate discas, vel nos ambos erudi-
das. C.R.A. Videatur tunc Hermogenes facile eſte
tam breui petiſſe quodiusque aſſere docere, nedum
rem tantam, quæ maximū quid de maximis affi-
tūt. HER. Non mil per loquem, quinim̄ ſc̄it lo-
quatum Hesiodum arbitror, quid operat̄ premium
ſit partum paruo addere. Quare ſi quecumq; licet
exiguum, periferre vales, ne graueris, ſed & Socrate
mentum iſum iuuā, & me inf̄per. Socr. Evidē, o Cratylē,
nil corum quæ ſupra commenoraui, aſſere-

dicit mea & etas exigit. Attamen mihi dicas, vtrū logni falsa non posse aliquis tibi videtur, fari autem posse? **C.R.A.** Neq; fari, s.o.c. Ac etiam neq; dicere, neque appellare, falutare? **C.Q.** Quemadmodum si quis ibi obuius hospitalitatis iure manu te præbēdes, dicat, Salve hospes Atheniensis. Simicronis fili Hermogenes, ille loqueretur illa, vel fari decreter, vel dicebat, vel falutaret, appellaretq; ita, non te quidem, sed hunc Hermogenem, aut nullum? **C.R.A.** Videtur mulier Socratis, in cassum hæc esse vociferare, s.o.c. Sat habeo, vtrū vera vociferat, qui ita clamat, an falsa? An partim vera, partim falsa? Nam hoc quoq; sufficeret. **C.R.A.** Sonare hunc ego dictum scilicet fructu monendum, cœsi quis era pollet. **s.o.c.** Animaduerte Cratyle, vtrū quoq; modo cœnemus. Nonne aliud nomen, aliud cuius nomē est, esse dicas? **C.R.A.** Equidem, s.o.c. Et nomine rei ipsius imitationem quandam esse fateres? **C.R.A.** Maximè omnium, s.o.c. Et picturas, alio quodā modo rerum quardundam imitationes? **C.R.A.** Ceterē, s.o.c. Age vero, forte ego quid dictus, non fatus intelligo, tu autem forsitan recte loqueris, possumus has imitationes vtrāq; & picturas & nominārēbus his quarā imitationes sunt attribuere, neq; **C.R.A.** Poffimus, s.o.c. Aduertere hoc in primis, nunquid possit aliquis virtu imaginem viro, & mulier mulieris tribuere, & in aliis eodem puto? **C.R.A.** Sic certe, s.o.c. Num & contraria virtus imaginem mulieri, & mulieris viro? **C.R.A.** Et hoc? s.o.c. An utraque distributiones huiusmodi recte sunt? vel potius altera, q; cuq; proprium simile q; attribuit? **C.R.A.** Mihi quidem videtur, s.o.c. Ne igitur ego te cum sumus amici, ut verbi pugnemus, aduertere quid dictus. Talem ego, ô amice, distributionem in imitationibus vtrāq; tam nominibus quam picturis recte dabo voco, & in nominibus non recte modo, sed verā. Alteram verō distributionis ipsius tributonem illationēm non rectā, & in nominibus præterea falsam? **C.R.A.** At vide, o Socrates, ne forte in picturis duxata sit contingere possit, ut quis male dispergit, in nominibus autē minimē, sed necessarij recte semper adscribere? **C.Q.** Quid ait: quo ab illo hoc dicit? Nonne fieri potest ut cupiā viro quis obuius dicat, haec tua figura est, ostendatq; illi forte vir illius figuram, forte etiā mulieris? Ostendere, inquit, sensibus oculorum ostende. **C.R.A.** Ceterē, s.o.c. Nonne iterū ut eidē factus obuius dicas, nomē tuū est? Imitatio quippe aliquia nomē est, quemadmodū & figurat. Dico autē ita. Nonne licet illi dicere, nomen hoc tuum est? deinde in aude id infundere, forte ista imitatio dicendo quid vir est, forte verō feminam cuiusdam generis humani imitatione, dicendo quid mulier? Non videtur tibi hoc aliquando fieri posse? **C.R.A.** Cœdere tibi volo, o Socrates, sic effos o.c. Recte facias amice, siquidē ita se habet, nec enim nunc ea de re magis optere decertandum est. Porro si in his huiusmodi qdā partitum sit, alterū verō loqui, alterū loqui falsa vocamus. Si hoc accidit, & possumus, non recte nomina distriberi, & que non propria sunt cinq; redire, similiter in verbis aberrare licet. Sinaut verba nomināque ita cogere datur, necesse est & orationes similiter. Oratio quippe, vt arbitror, est verborum & nominū cōpositio. Quid ad ista Cratyle? **C.R.A.** Quod & tu, probatim quod loqui videris, s.o.c. Quineriam si prima nomina ad literas ipsas quadā imitatione referimus, contingere potest in his quemadmodū in picturis, in quibus accidit ut congrua omnes figuras coloreisque

adhibeamus. Itēq; ut nō omnes, sed partim superadamus, partim subtrahamus, plurāque & pauciora exhibeamus. Nonne fieri hoc potest? o.c. Procul dubio, s.o.c. Qui convenienter omnia tribuit, pulchras literas & imagines reddit. Qui verō adiit, vel auferit, literas quidem ac imagines & ipse facit, sed malas. **C.R.A.** Nempe s.o.c. Qui autē per literas ac syllabas rerum essentiam imitatur, nonne cœderatione si competantia omnia tribuit, pulchram imaginem efficit? Id autē nomen exaltat, finitae in paucis deficiat, vel interdū excedat, ut imago quidē efficiatur, sed pulchra? Quamobrē nomina quidē bene instituta erant, quidā cōtraria? **C.R.A.** Forte, s.o.c. Fortiter ergo nominum hic bonus erit artifex, ille malus. **C.R.A.** Profecto, s.o.c. Nonne hinc non etiam ratione minimum conditor? **C.R.A.** Planē, s.o.c. Erit itaq; in hoc quemadmodum in ceteris artibus cōditor nominū bonus vnas, alias verō non bonus, si modis superiora illa inter nos constant. **C.R.A.** Vera haec sunt. Verū certis, Socrates, quoties has literas & cōquid elementorum nominibus per artem grammaticā attribuimus, siquid auferimus, vel addimus, vel etiam permutamus, quod nomen quidē secumbus, non tam recte, mō vero id nullo modo scribimus, quin potius statim aliud quidam est, cū primū horum aliquid partitur, s.o.c. Videndum Cratyle, nō forte minus recte hoc paterū confidendum. **C.R.A.** Quo pacto? s.o.c. Fortassis que cōquinque aliquo ex numero constare vel hoc constare necesse est, id quod abs perpetuunt, quemadmodū decem, aut quisquis aliis numeris. Nam quilibet numerus quoq; unum addito vel ablativo, aliis statim efficitur. Forte verō qualitatēs cuiuslibet & imagines hanc eadem in rectitudine ratio est, sed diversa. Neque enim omnia imago habere debet cōquinq; illud cuius imago est, si modis est imago futura. Animaduerte nū aliquid dicam. An duo quidā haec erunt, Cratylus vel dicet, & ipsius imago, si quis dicitur non modo cōlorem tuum figurāq; exprefserit, ut pīctores solent, sed interior quoque omnia similia sua efficerint, mollierē cādem, calorēq; motū, animā, fācientiam, & vt brevis complectar, talia profus effinxerit omnia, qualitatiq; in fine. Verū, inquam, alterū illorum Cratylus erit, alterū Cratylus ipsius imago? An Cratylus potius gemini? **C.R.A.** Cratyle, ô Socrates, vt arbitror, duo. **s.o.c.** Cernimane aliam imaginis rectitudinem esse querendam, quam illorum que paulo antē diximus: neq; cogendū esse siquid vel additum, vel ablativo fuerit, vt non amplius sit imago? An non sentis quidā deest imaginibus, vt eadem habeantque & illa quorū, imagines sunt? **C.R.A.** Evidē, s.o.c. Ridiculum aliquid Cratyle ex nominibus contingere etiā quorū nomina sunt, si protius illi similia redenterunt. Gemina quippe omnia sicut, neutrūq; illorum vtrum vtrum effector potius dici posset, rēfī ipsa namen. **C.R.A.** Vera loqui, s.o.c. Ingenuē itaque fatearis, o virginore, non nominū aliud bene, aliud cōtē potius esse: neque cogas omnes literas contineat, adē vñ penitus, tali sit, quale & id cuius est nomē sed mitte literam, quoq; minus conguam affiri quandoq; illiteram, & nomen similiter in sermonesi in sermone nomē, sermonē insuper nequaquam convenienter, cōbus tribui, & rem ipsam nihil minus nominari dicere, quoad rei ipsius cuius sermo est figura insit, quemadmodum in elementorum nominibus que nuper ego & Hermogenes cōmemorauimus, si recordaris.

aris. **C.R.A.** Recordor equidem. **s.o.c.** Bene hercle, ligur quodcumq; hoc inerit, quamvis nō omnia convenientia protius adiit, dicetur bene quidem, cum omnia: mō vero, cū pauca. Dici itaque, o beatē, mittamus, ne quemadmodū quidā Aegina noctū circumvagantur, soro iter peragant, ita & nos hoc pāto ad res ipsas reuera ferius quam deceat, peruenire videamus, vel fātem aliam quandam ex quās rectam nominis rationem, neque confitearis declarationem rei literas ac syllabas factam, nomen esse. Porro si ambo hæc dixeris, ubi ipse constare & consentire non poteris. **C.R.A.** Videtur mihi probeliqui, o Socrates, atq; ita ponō. **s.o.c.** Postquam de his cōtentissimis, quod relata, discutiamus. Si bene nomen posuit esse debet, opere diximus literas sibi convenientes inesse. **C.R.A.** Planē, s.o.c. Conuenit autem vel littera rerum similes inest. **C.R.A.** Omnino, **s.o.c.** Quis igitur recte sunt posta, ita posita sunt. Siquid autem non recte positum est ut plurimum quidem ex convenientib; similiib; litteris cōstāt, si quidē in imagine efficiuntur autem & aliquid non convenientis, propter quod rectū est, neque recte nō men est institutum. Sicne, an aliter dicunt? **C.R.A.** Nihil est, o Socrates, vt arbitror, cōtēndendum: neque enim mihi placet, vt nomen quidem esse dicatur, non tamē recte positum. **s.o.c.** Vtrum hoc tibi non placet, quid nomen rei ipsius declaratio sit? **C.R.A.** Placet. **s.o.c.** At vero nomina partim ex primis constituta esse, partim ex prima, nō probē dicū posse? **C.R.A.** Probē, s.o.c. Enimvero prima si quorundam declarationes effici debent, habēndū modum commodiorem quidā id sit, quam si talia fiant, qualia illa sunt que declarari volamus? An modus iste potius tibi placet, quem Hermogenes alii plurimi tradunt, quod videbunt nomina convenientes quidā sunt & declarations, significatiōnēs q; ut ita constituerit, ac res ipsas præcognoscere, recteque nominis ratione in convenientiōnē cōsultat, neque interfici vtrum quis est vñ statutum est, decernat, o Cratyle, videbunt, quod nūc a paruum vocatur, magnum cognominet, & verō quod modo magnū & parū dicatur? Vt rei vtrum magis tibi modus placet? **C.R.A.** Præstat omnino, ô Socrates, similitudine referre quod quis ostendere vult, quoniam quoq; alio. **s.o.c.** Scit loqueris. Nonne si nōmē rectimē est, necesse est elemēta ex quibus prima nomina cōponuntur, natura ipsa cōbus esse similia? Sic autē dicō aliquis quandoque pīcturā quā supra diximus, rei cuiuslibet similem effinxissest, nū colores ipsi cōbus constat imago, efficit natura rei illius similes quam pīctoris studiū imitator? An non impossibile? **C.R.A.** Impossibile planē, s.o.c. Eadem ratione nomina ipsa nūc alicuius similia fiant, nū illi quibus nomina cōponuntur, similitudine aliquā habebit, caro rerum, quorum nominis imitationes sunt. Ea verō quibus cōstant nominis, clementia sunt. **C.R.A.** Sane, s.o.c. Iam tu sermonis eius oīlētēceps, cuius paulo antē Hermogenes. An recte dicere tibi vñ similius, quod ipsum latiōni, mori, apertū, cōtētū congruit? **C.R.A.** Recte mihi quidem, s.o.c. Ipsū autem leni & molli, ac ceteris que narrāmus? **C.R.A.** Profecto, s.o.c. Scīne quod idem, scīheit alpēris ipsa nobis quidē cōspicere vocatur, Eetrenibus vero? **C.R.A.** Vtq; s.o.c. Vtrum ambo hæc, & cōde similia videntur, idēque ostendunt tam illis pīctoris terminatiōnē, quām nomībus pīctoris, vel alterius nostrum nihil declarant? **C.R.A.**

Cir-
princi-
piata e
tuendū
dissēco-
re intul-
provisio-

fine, vtra significatio plura apparuerint nominata. c. A. Haud decets o. Non certe amic. Sed his i-
omis, videamus, vtrum hinc nobis ita modo fate-
ris, an non. Age, nōnece paulo ante cōfessi sumus co-
qui nomina in ciuitate singulis tunc. Græcis
tunc Barbaris impoſuerunt, legiflatorem iac. c. R.A.
que hanc facultatem cōtinenter, legiflatorem iac. c. R.A.
Maxime. s. o. c. Iam vero primi nomi, hinc prima
nomina vtrum res quibus nomina imponebant nos-
cetes, an ignorantes impoſuerunt c. R.A. Cognoscē-
tes, ut milii quidē videtur, o. Socrates s. o. Neq; enim
o amice Cratylus ignorantes posuissent. c. R.A.
Non mea quidem sententia. s. o. C. Redeamus illuc vnde
digressi sumus. Dixi illi nuper, si recordaris, necesse
erit esse illū qui nomina statuit, prænominis ea qui-
bus nomina tribuebat: perfita adhuc in sententia,
nēne. c. R.A. Adhuc, s. o. c. Nūquid illum qui prima
nomina posuit, nōpouisse alii dū ponere? c. R.A.
Nōpouisse o. Quibus ex nominibus res vel didicerat, vel
inuenierat, quando necedunt prima nomina fuerant
instituta? cum dictū sit impossibile esse res vel inue-
nire, vel discere, nisi qualis nomina fin, didiceris
vel ipsi nos inuenierimus? c. R.A. Videris milii
non nihil, o Socrates, dicere. s. o. c. Quo igitur paſto
diciemus eos scientes nomina posuisse, vel dominū
editores ante positionē cuiuslibet nominis exten-
ſe, eisq; res ante cognoscisse, siquidem non alter q;
ex nominibus dūcere possit? c. R.A. Reor equidem
Socrates, verisimilium cum esse feromonem, quo dici-
tur excellentiō quendam potētiam, quam huma-
nam prima res nomina præbui, quod necessarii
sit et recte furent distributa. s. o. c. Nūquid putas
tritia ubi pī posuisse nominū autorem, si démon
alius vel Deus existit? an nihil ubi supra dixisse
videtur? c. R.A. Fere nondum altera ita sōlo nomina
erant. s. o. c. Vtra igitur erat vir opimē? num quæ ad
statutum verguntur quæ ad motu portio? Neq; enim
ve modō diximus, multitudine iudicabitur. c. R.A.
Si deceat Socrates s. o. c. Cum itaq; discentiant con-
tendant, q; veritate invenient nomina, et tam ha-
cquā illa vero propinqüiora esse aferant, cuia ad
normam diuicabimus? Quid vos veritemus? Neq;
enim ad alia nomina cōfigurimus, quia præter hac
nūlū. Verum alia quedam præter nomina querenda
sunt, quæ nobis ostendant abq; nominibus, vta illo
rum vera fin, rerū videlicet mōstranta veritatem.
c. R.A. Ita mihi videtur. s. o. c. Si hac vere sunt Cratiles,
posuissent, vt videtur, res fine nōmīnib⁹ percipi. c. R.A.
Apparet. s. o. c. Per quid potissimum, aliud sp̄eras
ipsas percipere? Nōnne per quod contentaneum ac
decēs est: per mutuā illarū communionem, feliciter
siquo modo invenient cognate sunt, & per seipſas
maxime. Quod enim aliud est ab aliis, aliud quiddā
non illas significat. c. R.A. Vero loqui videris. s. o. c.
Die obsecro nōn iam si sepe concessimus, nomina
qui recte polta sunt, similia illorū effe quorum sunt
nomina, terimus, imagines esse: c. R.A. Concessimus
plane o. c. Si ergo licet res per nomina discere, ac
etiam per seipſas, quæ pretallantur eis lucidiorē per-
ceptio. Num si ex imagine cogitetur, & imago ipsa
verū recte exp̄eſſa, & veritas cuius habet ista magi-
go? An potius si ex veritate ram veritas ipsa quā
ipius imago, nūquid decēter imago ad eam fuerit
instituta? c. R.A. Si ex veritate. s. o. c. Quaratione res
vel per doctrinam vel per inuentioneē cōprehen-
sioneē sint, iudicatur, maioriis quam in eum ac tuum
fit, ingenio omnes efficiuntur. Sufiū, quod inven-
tioneē, ut dicitur, res est. Sufiū, quod inven-
tioneē, ut dicitur, res est.

Cratylus, vel, de Recta nom. rat.

int nos constituisse quod non ex nominibus, in ex se ipsi potius discenda querenda est. Crat. Sic appar. d. Socrates. s. o. Animaduertamus hoc præterea, ne nulsa hæc nomina in idem rem dentia non decipiant, cum qui illa impostruerit, cuncte omnia semper fluere putauerint, atq; ea consideratione posuerint ut deinde nempe mulier ita estimasse: quorum tamen opinio sitatis extiterit, falsa habenda est, profecto illi velut in quandam delapsi vertiginem, & ipsi vacillante iactanturque, & nos in eandem rapientes immixtum. Confidera vir mirifice Cratyle, quod ergo expenumero formio, vtrum diecum est esse aliquid ipsum pulchrum ac bonum & vnumquodque existimatum ita, nēcne? r. a. Mil. quidem, d. Socrates, esse videtur, s. o. Illud igitur ipsum consideremus, non si vultus quidam aut aliiquid talium pulchrum est, quippe haec nimis fluisse sed ipsum quod pulchrum dicimus, nonnem tempore quale est perseverat. Crat. Necesse est. s. o. Nunquid possibile est ipsum rectè denominare, si semper subterfugit, ac primum quid illud sit, deinde quale sit dicet esse necessarium est, dum loquimur aliud ipsum statim fieri, iugiterque disfigunt, nec taliter amplius esse? r. a. Necesarium, s. o. Quo pacte aliquid illud est, quod nunquam eodem modo se habet? Si enim quandoque eodem modo se habet, in tòpore quo sic se habeat, perspicuum est quod minimè permutteratur: finautem semper eodem modo se habet, idemque exsistit, quomodo transit vel mouetur, cum ideam suam non deferat? r. a. Non lo pacto. s. o. Præterea a nullo cognoscetur datum enim cognitiona ipsi summa aggrederetur, aliud alienumque fieret, quare quid sit aut quale, cognoscere non posset, nam cognitione nulla ita rem percipit, ut vnu modo se habentem petcipiat. Crat. Est vnu modo. s. o. Sed neque cognitionem ipsam esse affirmandum est, & Cratyle, si decidunt omnia, nihilque permanet. Si enim cognitione ex eo quod cognitione est non decidit, permanebit semper, ac semper erit cognitione: finautem cognitionis species ipsa discedit, simul & in aliis cognitionis speciis delabetur, neque cognitione erit. Quod si perpetuo migrat, semper non erit cognitione. Atque hac ratione neque quod cognitione est, neque quod cognoscendum, semper erit. Sicutem semper est quod cognoscit, est quod cognoscitur, est pulchrum, est & bonum, etsi denique existimatum vnumquodque, que in praesentia dicimus, neque fluxus neque latitio similia mili videtur. Vt enim verò hæc ita sint, an ve dicebant Heracliti sedatores, aliqui permuli, haud facile discernere potest. Neque homini admodum fanxi mentis est, et per se ipsum animumque suum nonnibus credere, & auctorem nominum sapientem asecurare, atque ita de se rebulsum omnibus male sentire, ut pite nihil integrum firmumque existere, sed omnia velut fiducia fluere atque concidere, & quemadmodum homines de distillationibus capitis agrorantes, similiter quoque res ipsas aucti iudicet, adeo ve distillatione & fluxu omnia comprehendantur. Forte, d. Cratyle, ita est, forte etiam aliter: forti agitur animo & diligenti studio inuestigantur res est, neq; enim facilius assentendum. Iuuenis adhuc es, atque tibi sufficit artas. Er si quid inuenies indagando, mihi quoq; in partiri debes. Crat. Naubao operam Socrates. Ac certè scito me etiam in praesentia non corpore, immo cogitanti mihi & multa animo revolucenti multo magis ita ve dicebas ipse, quam ut Heraclitus, res

se habere videntur. **S**O QUOD A. Deinceps amice post-
quam redieris, me doceto. Nuncautem ut consti-
tuisti, in agrum perge. Atqui & Hermogenes hic te
comitabitur. **C**R. A. Fiet vt mones, Socrates. Verum
tu quoque iam de his cogita.

GORGIAS PLATO.
NIS, VEL, DE RHE-
TORICA.

MARSILI FICIN
ARGUMENTVM.

Cum duo quodam in animo per similia sint, cognitione & affectu, cognitionem quidam sibi sicut sub veritate specie ad falsa detinorunt, effectu vero populi poeta sub nomine tollupatio et in diujonas perturbationes [ape] precipitavit. Oratores deinceps populus tam cognitionem suis discipiunt conielluris, tum affectum in metus varius concutunt. Quapropter cum bonum opera mentem hominem, tunc saepe opinionibus, si perniciosa affectibus agitare cogantur. Tunc hanc invadere dicas animorum nos à spoliis quidam emmiso, laboratibus quoque atque poetas quodammodo procul abducit, profecto super spoliis & vndeque & omnes extenuat, post an enim neque omnes, sed filios qui vel turpis deinde & fingunt, vel perturbant animos animis irritant & referunt, quae vndeque, sed ex ira id est inuenimus ignorantiamque turbam, quia in perturbatione admodum suarum preclives, & algorum poetarum non penetrant sensum. Quamobrem in libro De republica poetarum inbet auxiliis expelli, vel cogi deo honeste loqui, neque per iurabitis audientes assuefacti, sed & diuinos hymnos canere, & leges patris magistrorumque gesta rituorum graueri recesserent. Sed ut reterritur ad oratores hoc quoque non omnes. Plato vii impetrat, sed cunctaxit, quia id in cunctibus fidet, & quodlibet quicunque & aequaliter ratione audiendis perficiat, abhuc delectus, seu malum id est, sine bonum seu felicitate ratio, seu vera, vel commiseratio, vel conciliatio, vel coniellura. Quae fuerat Lysis Thebanus, atque Tisia, atque Gorgia, Leonidas propositum... Autem vero aliis Persicem in Thadro aequa locutione, propterea quod eloquentiam cum philosophia concinxerint. Addicere legitimum orationem oportere ut rem diligenter ratione, morum leges, verborum rites, naturas ingeniorum, verba que certa quadam ratione componere invenientur, audiendis quod fieri potest, accommodata, communis boni persuadendi gratia: neque tam ad incombure, ut ea que dicti homini gratia sint, quam & accepta Deum. Eius vero est Tisia Gorgia; more non veritatem ipsam in aqua infundit, sed conielluram turbam taxat veritatem probabilemque sequitur, & quam hominem constituit ante alias noxiis detestatur, quod eloquentia sine spacio sit finis acutus in manibus suis. Duo autem exigit atque alios, Lysias quidem in Thadro, vero Gorgia. Nam quaque maioris autoritatis erant, tanto periculose erant. Adducitur hic in medium & Polus orator Gorgia sedator, & Callicles eorum apollinaris. Socrates autem punitio per Chremonidem magis familiarem fuit, & id quidem aduersus Polu. Deinde ipse per se contra Gorgiam. Quoniam vero hi in aliarum rerum rationibus signigantur apud populam mirum in modum gloriosi solliciti ostendunt eis, ut ipsi omnis admittant fidem, necesse, ut prius professionis ratione affertur. Interrogatus enim in Polus que sit pars Gorgia, cùm debuit eam solum per necessariam defuisse, & qua sit explicare, per superficiem circunscriptis. Quia qualis, & id quidem affectu nimis prolio, quo sit consenserit in Thadro ubi de oratore syllos agitur, confirmatur. Deinde interrogatus ipse Gorgia quae sit pars eius, incepta quadam salientia respondit esse rhetorica. Rogatur deinceps quid sit rhetorica definita. Meminisse vero debet res in quo quid est sic patens quidem cum rebus aliis concurrit, partim vero differt, atque per quod conuenit, nominare genus per quod discrebat, differentiam. Hinc sit, si definitio que sapimus quod est etiam comprehendit, per genus eius modi, differentiamque debet agnoscere. Gorgia ita ergo respondit quia inter eam nesciis definitio genere ipsius & id quidem inpropter professor. Differentiam vero quam modum in eadem refutatio ne videt cum genere debet adducere, rix tandem post mali casis interrogations extortaque Socrate in medium offert compli- litarum. Principium respondit rhetorica est artus circa formam